

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA szeptember 1.

241. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—12

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jevin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jevin trg 3. (Minerva palota)

A mohácsi felhívás

Könnyen megérthető, ha a jugoszláv magyarság lelkében visszhangot keltett Magyarország kormányzójának mohácsi beszéde, a melyet odaát a határon túl is úgy magyaráznak, hogy Horthy Miklós szavai felhívás az S. H. S. királysághoz arra, hogy a szomszédi viszonyt változtassa át baráti szövetségé. Lehet, hogy Horthy vasárnapján beszéde csakugyan nem egyéb, mint udvariassági aktus s az sem lehetetlen, hogy a mohácsi szöveg szavai elhangzanak anélkül, hogy valami változás állna be a két szomszéd állam viszonyában, azonban azt biztosra lehet venni, hogy a kezdeményezést követni fogják majd vagy innen, vagy onnan olyan lépések, amelyeknek előbb-utóbb meg lesz a kívánt eredményük. Nem azért, mintha a hivatalos Jugoszláviának tulságosan szimpatikus volna a mai, vagy akármilyen Magyarország, hanem azért, mert az érdekek közössége, az egymásra utaltság parancsolja a jugoszláv-magyar szövetséget s az lesz az igazi nagy jugoszláv politikus, aki ezt a parancsoló szükségét megérti s hallgat a történelem szavára és a néplelek utmutatására.

A magyarországi ideiglenes államfő beszéde annyit jelent, hogy a leg-hivatalosabb Magyarország is szakított már azokkal a ködös ábrándokkal, amelyek angol, vagy olasz herceg, Habsburg-restauráció és egyéb fantasztikumok segítségével szerette volna az utódállamok mostani birtokállományát megváltoztatni. A reális magyar politikának is az az útja, amely utra rálépett az utódállamok magyarsága. Belenyugodni a változhatatlanba, nem szabadni távoli hatalmak ingatag kegye után, nem bizni határozatlan ígéretekben, hanem a három utódállam egyikével való baráti szövetségben, a békés munka eszközeivel igyekezni Magyarország és a magyar nép lezülött gazdasági helyzetén segíteni. Jugoszláviának pedig éppolyan érdeke, hogy ő legyen az, amellyel Magyarország baráti szövetségre lép, mert így hamarosan megszerezheti nemcsak a Balkánon, hanem Középeurópában is azt a predomináló szerepet, amely megilleti. Nem gondolunk most még a perszonalizációra, arra, hogy az Árpád-házzal unokán Karadjordjević-dinasztia uralkodják a két ország fölött, noha ennek a tervnek úgy nálunk, mint Magyarországon sokkal több híve van, mintsem gondolják, de gondolunk a két ország katonai és gazdasági szövetségére.

A szerb és magyar nép lelke annyira rokon, a népben annyira nincs gyűlölet, hogy ezt a szövetséget mindkét államban zsviú és éljen fogadná.

Senki sem veheti azonban rossz néven, ha a jugoszláv magyarság rámutat arra, hogy ez a szövetség csak akkor jöhet létre és csak akkor lesz több, mint közönséges diplomáciai machináció, amelyet az első bizonytalom szellőre felborít, ha a jugoszláv belpolitika irányzata megváltozik a jugoszláv magyarsággal szemben.

Mi úgy érezzük, hogy az S. H. S. királyságnak is érdeke a Magyarországgal való szövetség. Az ehhez nélkülözhetetlen lelki alap megte-

remtéséhez Jugoszlávia részéről jobbadán csak negativumokra van szükség. Vegyék a politika irányítói vizsgálat alá azokat a vádakat, amelyekkel szájas terroristák a magyarságot illetik, ne tőrjenek üldözést és igazságtalanságot s jöjjön már az a nagyon szükséges tisztogató seprő, hogy öpörje azokat, akik meghamisítják a demokratikus szerb gon-

dolkodást, a szabadságszerető szláv lelket, mert úgy tüntetik fel, hogy az gyűlölettel van telítve és kedvét leli a gyengébb elnyomásában és az üldözésében.

Hogy létre jön-e és mikor jön létre, milyen lesz a jugoszláv-magyar szövetség, ma még bizonytalan, de Jugoszlávia számára lelkiismereti kérdés, hogy megteremtse azt az at-

moszférát, amely egy ilyen szövetség létesítéséhez szükséges. Ma nincs bátorságuk a hagyományos szerb szabadságszeretet, liberalizmus híveinek, hogy bátran és nyíltan szembeszálljanak a romboló terrorfiukkal s azokkal, akik »kémek« elfogásával, denunciaciókkal igyekeznek a saját nélkülözhetetlenségüket bizonyítani.

Az osztrák nemzetgyűlés elvetette a Ramek kancellár ellen benyújtott vádindítványt

A szocialisták viharos jeleneteket rendeztek az ülésen

Bécsből jelentik: Az osztrák nemzetgyűlés kedden izgalmas ülésen tárgyalta a szociáldemokratáknak Ramek kancellár ellen benyújtott vádindítványt.

Az indítványt a szociáldemokraták részéről Austerlitz terjesztette elő, aki előadta, hogy a keresztényszocialista kormány 624 millió sil-

linggel Ramek kancellár után szarvulta a keresztényszocialista Zentralbankot, amivel bünt követett el.

Ramek kancellár azonnal felszólt és visszautasította a vádat, majd Seipel mondott hosszabb beszédet, miközben a szociáldemokraták és a keresztényszocialisták között izgalmas szóharc folyt le.

Renner elnapolási indítványt tett. A nagynémetek részéről Dinghofer szólalt fel, akinek beszéde után rátertek a szavazásra. A nemzetgyűlés szótöbbséggel elvetette a szociáldemokraták indítványát, mire a karzaton többen tütyülni kezdtek. Az ülést az elnök nagy lármában rekesztette be.

A Radics-párt

benyújtotta interpellációját Nikics Nikola erdőügyi miniszter ellen

A tizenegy vádpontból álló interpellációt a párt miniszterei nem irták alá

Trifković Márkó házelnök tárgyalásai a miniszterelnökkel

Beogradból jelentik: A keddi nap politikai szenzációja, hogy a Radics-párt átnyújtotta interpellációját a parlament elnöki irodájában Nikics Nikola erdőügyi miniszter ellen.

Az interpellációt harminchat képviselő irta alá, köztük dr. Paszarics, a parlament alelnöke, azonban a Radics-párti miniszterek aldirsa hiányzik az interpellációról. A parlament elnöke nem volt jelen, amikor az interpellációt átadták és az elnöki hivatal tisztviselői nem akarták az interpelláció tartalmát közölni az újságírókkal. A Bácsme gyei Napló munkatársának mindazonáltal sikerült az interpellációban felsorolt tizenegy vádpontból tudomást szereznie. A vádpontok a következők:

1. A gróf Erdődy plesevicai erdői megvásárlásának jóváhagyása.
2. Egy Virbo nevű erdőkitermelő társasággal kötött szerződés jóváhagyása.
3. A bródi vagyonszétválás és a horvát Eskontna Banka szerződésének jóváhagyása.
4. A novagradiskai vagyonszétválás és egy Cernin nevű társaság szerződésének jóváhagyása.
5. A Steinbeisz-féle vállalatnál folyó gazdálkodás.
6. A Sipada és a Vardar nevű társaságoknak adott giro.
7. A minisztérium különböző alapjaival folytatott gazdálkodás.
8. Loncsárevicev Ivan képviselő közbenjárói tevékenysége.
9. Tizenöt vagon vas eladása hitelbe egy Krsztics Iva nevű vállalkozónak.
10. Ilic Zsikanak az apatini erdőigazgatóságnál birt bérlete.
11. Különböző jogtalan kinevezések a minisztériumban. Így Nikics miniszter kinevezte öccsét kabinetfőnökévé,

dr. Jambrisak beogradli fogorvost pedig a Radics-párt szerint erdőőrre nevezte ki a miniszter.

Jambrisak dr. volt az, aki a Radics-párt szakadása után a megegyezést közvetítette Nikics és a radikális-párt között.

A vádpontok felsorolása után az interpellálók kérdik a miniszterelnököt, van-e tudomása mindezekről, mit tett eddig ezekben az ügyekben és mit szándékozik a jövőben tenni.

Október elején összehívják a parlamenti

Kedden délelőtt Trifković Márkó, a parlament elnöke, felkereste Uzunović miniszterelnököt és hosszabb tanácskozást folytatott vele. Ezen a tanácskozáson, mint Trifkovićnak utóbb a Bácsme gyei Napló munkatársa előtől tett kijelentéseiből kiderült, a parlament következő ülészakájának munkaprogramjáról, ezenkívül az árvízkdrosultak segélyezésének ügyéről és az árvízvédelmi munkálatok fokozottabb ütemben való megindításáról volt szó. Trifković Márkót, mint az árvízszújtotta szombori kerület képviselőjét és az országos segélybizottság tagját ezek a kérdések különösen érdeklik és így természetes, hogy a miniszterelnökkel erről is tárgyalt.

Munkatársunk kérdésére Trifković úgy nyilatkozott, hogy az árvízkdrosultak segélyezéséről és a védelmi munkálatokról beszélt a miniszterelnökkel, de — mondotta — az is természetes, hogy ha a miniszterelnök a parlament elnökével tanácskozik, a nemzetgyűlés összehívása is szóba kerül.

— Történt-e megállapodás erre vonatkozólag?

— Mihelyt az ankébizottság betérleszt valamely kész jelentést, vagy az

adóegységesítési törvényjavaslattal elkészül a bizottság, a parlament összehívhat — mondotta Trifković.

— Körülbelül mikorra várható ez?

— Ugy október eleje körül — volt az óvatos válasz. A törvényhozó bizottságnak is össze kellene már ülni, itt azonban az okoz nehézséget, hogy a bizottság elnöke, Jovanović Ljuba beteg. De majd ezt a kérdést is megoldjuk valahogy.

Pucelj beszámolt a miniszterelnöknek a bácskai árterületen szerzett tapasztalatairól

Uzunović miniszterelnök fogadta Perics pénzügyminisztert is, aki a miniszteriumok átszervezéséről szóló rendeletet terjesztette a miniszterelnök elé. Ezután Pucelj Iván földművelésügyi miniszter jelent meg Uzunovićnál és beszámolt a bácskai árvízterületen a napokban tett utjáról, valamint a terméskilátásokat illető tapasztalatairól.

Az adóegységesítő bizottság ülés

Az adóegységesítő bizottság kedden ülést tartott, melyen folytatták a javaslat tárgyalását. Nagy vitát-provokált a 79-ik szakasz, mely felsorolja azokat az állami és egyéb intézményeket, melyek mentesek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója alól. A szakasz adómentességet biztosít az államvasutaknak, a nemzeti banknak, a postatakaréknak, a földművelésügyi szövetkezet központi igazgatóságának, hajózási vállalatoknak és az állami jelzálogbanknak. Az ellenzék alapos kifogásokat hozott fel a szakasz ellen. Seferovics Szlavkó követelte, hogy az államvasutak is fizessenek adót. Az elv az, hogy a vasut üz-

eti vállalat, tehát viselni is kell a köz-
erheket. A vasut ma adómentességet él-
vez, a tarifák mégis túl magasak. Az ál-
lami jelzálogbank és a postatakarék
adómentessége ellen is tiltakozott. Hossz-
szasan foglalkozott a szövetkezetek adó-
mentességének kérdésével és követelte,
hogy adómentességet mindazonok-
nak a szövetkezeteknek, melyek a nye-
réséget nem osztják föl tagjaik között.
Hasonló szellemben beszélt Vesznyák
klerikális, Polics horvát föderalista és
Demetrovics Pribicevicspárti. Az utóbbi
különösen élesen támadta a Radics-pár-
tot, rámutatva arra, hogy a régi Ausztria
»romlott urai« a maguk adótörvényében
az összes fogyasztási és termelőszövet-
kezeteknek adómentességet biztosítottak,
míg a parasztság érdekeit képviselő kor-
mány földművesellenes politikát foly-
tat.

A kormánypárt részéről Vojkovic és
Grancsa Radics-párti képviselők szin-
tén a szövetkezetek adómentessége mel-
lett foglaltak állást. Setyerov Szlávko
az agrárszövetkezeteknek. Sztankovics
pedig az ármentesítő társulatok számá-
ra követelt adómentességet. A pénzügy-
miniszter javaslatára végül is elhatá-
rozták, hogy a szakasz feletti döntést
későbbi időre halasztják.

A javaslat 80-ik szakaszát a bizottság
változatlanul elfogadta. Elutasították a
vajdasági érdekképviselet által beter-
jesztett azt a javaslatot, amely szerint
nyilvános számadásra kötelezett vállala-
toknak ne a jogi megalakulás időpontjá-
tól kelljen adót fizetni, hanem attól
kezdve, amikor a vállalat de facto dol-
gozni kezd.

A 82. szakasz felhatalmazást ad a
pénzügyminiszternek, illetőleg a minisz-
tertanácsnak, hogy jövedelnyadó és kul-
turegyesületeknek ideiglenesen vagy
véglegesen adómentességet adjon. Deme-
trovics Pribicevics-párti javasolta, hogy
az adómentesség megadását bízzák a
parlament pénzügyi bizottságára, vagy
ha ez nem lehetséges, kötelezzék a kor-
mányt, hogy az adómentes egyesület ne-
vét minden esetben tegye közzé a hiva-
talos lapban. A javaslatot a bizottság
elvetette.

Az ankéttbizottság kihall- gatta a pénzügyminisztert

A korrupciós ügyeket vizsgáló par-
lamentari ankéttbizottság keddi ülésén fel-
olvasták a Vapa-féle papírgyár afférjére
vonatkozó iratokat. Perics pénzügymin-
iszter a bizottság előtt kijelentette,
hogy nem történt szabálytalanság. A
gyár részvényeinek fele az állam kezé-
ben van és rövidesen százmillió dinár
értéknek kell az állam tulajdonába ke-
rülni. Az állam minden papírüzksége-
tét a Vapa-gyárban fogja beszerezni.
Szerdán az ankéttbizottság Sztojadino-
vics volt pénzügyminisztert és Todorovic
Milánt, a monopoligazgatóság vezetőjét
fogja kihallgatni.

Az árvizkárosultak részére ingyen szállít a vasut élel- met és építési anyagot

A miniszterelnökségen kedden délután
Uzunovics miniszterelnök részvételével
ülést tartott az árvizkárosultak segélye-
zésére alakult országos bizottság. Az
ülésen résztvett Trifkovic Márkó házelnök,
Jovanovic Vászsa közlekedésügyi
Pucelj földmívelésügyi miniszter és meg-
jelent azon Petrovics Milivoj dr. bácskai
tartományi főispán is.

Uzunovics miniszterelnök, majd Jova-
novics Vászsa közlekedésügyi miniszter
a kormány nevében kijelentették, hogy a
kormány hajlandó biztosítani az árvizte-
rületre az ingyenes szállítást és pedig
ugy az élelmiszerekre, mint az építő-
anyagokra.

Trifkovic Márkó az ülés végén a
parlament nevében köszönetet mon-
dott a kormánynak és a bizottságnak
hazafias munkájáért.

Három letartóztatás

a kispesti szerencsétlenség miatt

Gondatlanság okozta a kispesti katasztrófát

Budapestről jelentik: A kispesti
munkásszerencsétlenség ügyében
kedden délig befejeződött a nyomozás.
A kispesti rendőrkapitányságon
a délelőtti folyamán több szakértőn
kívül kihallgatták dr. Bálint László
építésmérnököt, a Bálint Zsigmond
építészvállalkozás igazgatóját is,
valamint Németh Albert főpallért.
A főpallér azt vallotta, hogy őt idősebb
Bálint Zsigmond, a részvénnytársaság
vezérigazgatója unsoolta arra, hogy
minél hamarabb lezárja az épít-
kezést és a tetőgerendát tartó faosz-
lopokat hétfőn délelőtti bontassa le,
hogy az épületet minél hamarabb át
lehesse adni a gyárnak.

Bálint Zsigmond tagadta a pallér
állításait és kijelentette, hogy ő csak
az építés anyagi részébe folyt be.
Ugy Bálint Zsigmondot, mint fiát,
dr. Bálint Lászlót szembesítették a

főpallérral, azonban a szembesítés
folyamán is valamennyien megma-
radtak vallomásuk mellett. Mivel
azonban a tanúk is terhelően vallot-
tak úgy Bálinték, mint Németh el-
len, a rendőrség Bálint Zsigmond
vezérigazgatót és fiát, dr. Bálint
László építésmérnököt, valamint
Németh Albert főpallért gondatlan-
ságból okozott többrendbeli ember-
ölés büntette miatt előzetes letartóz-
tatásba helyezte.

A szakértői szemle megállapította
egyébként, hogyha nem szerelték
volna le az egész épületet tartó fa-
gerendákat és oszlopokat, akkor a
szerencsétlenség nem történt volna
meg. Kiderült egyébként, hogy a Bá-
lint-cég gondatlanságból már 1924-
ben Pestszentlőrincen is hasonló sze-
rencsétlenséget idézett elő, amely-
nek emberélet esett áldozatul.

Izgalmas rablóüldözés

Varsó főterén három halottal

Egy rendőrmester volt a rablóbanda vezére

Varsóból jelentik: Óriási izgalmat
kelt Varsóban az a rablótámadás,
melyet hétfőn világos nappal követ-
tek el és amelynek három emberélet
esett áldozatul. A főváros központ-
jában, a Nikola-uccában egy bankba
délután két órakor három rabló ál-
lított be és

revolvert szegezve a pénztáros-
nak tízezer zlotyit rabolt el,
majd gyorsan eltűnt a bankból.

A bank tisztviselői és a bankban
tartózkodó ügyfelek csak pillanatok
mulva ocsudtak fel a meglepetésük-
ből és utánuk vetették magukat a
vakmerő rablóknak, akik felszálltak
a bank előtt várakozó autóra és re-
volverrel fenyegetve

kényszerítették a sofőrt, hogy a
legnagyobb sebességgel elro-
bogjon velük.

A színházterén a rablók észrevették,
hogy a sofőr egy rendőr felé irá-
nyítja a gépkocsit, ezért leugráltak

az autóról és futva el akartak me-
nekülni. A rendőr megállásra szólít-
totta fel a rablókat, mire

egyikük lelőtte a rendőrt.

Közben újabb rendőrszemek siet-
tek a rablók megfékezésére és egy
rendőr agyonlőtte a rablóbanda
egyik tagját. A banda másik tagját
sikerült letartóztatni, míg a harma-
dik elmenekült.

A rendőrök és rablók revolvergolyó-
váltása közben

az egyik golyó egy járőrelőt
megölt, több ember pedig meg-
sebesült.

A nyomozás megállapította, hogy
a rablóbanda vezére Jerecki rendőr-
mester volt, aki egyenruhában őrt
állt a bank bejárata előtt, azalatt,
amíg a rablótámadást végrehajtot-
ták. A rablóbanda elfogott tagja Za-
poklitzki, egy előkelő lengyel család
tagja, a varsói egyetem kémiai fa-
kultásának hallgatója.

Szubotikai polgármesternek

Gyorgyevics főispánt ajánlja a radikális párt

Malagurszki Albét nyugdíjazni fogják

Malagurszki Albe szubotikai polgár-
mester, aki betegsége miatt már hat hó-
nap óta szabadságon van, néhány nap-
pal ezelőtt, mint jelentették, újabb egy-
havi szabadságot kapott a belügyminisz-
teriumtól és ennek lejárta után vagy hi-
vatalba kell lépnie, vagy nyugdíjazni
fogják. A polgármester szabadságolása
előtt illetékes helyen kijelentette, hogy
többé nem tér vissza a város élére, ha-
nem nyugdíjaztatni fogja magát, mert
a polgármesteri állással járó munka az
egészségére is ártalmas.

A polgármester szabadsága szeptem-
ber 10-ikén lejár és még mindig nem le-
het tudni, hogy hivatalba lép-e, vagy
nyugdíjazását fogja kérni. A város a
polgármester szabadságának tartama
alatt dupla polgármesteri fizetést utalt
ki, amennyiben a városi szabályrendelet
értelmében a polgármesteri teendőket
végző dr. Evetovics Mátyás helyettes-
polgármesternek is kifizették külön a
havi tizenkétezer dináros polgármesteri
illetményt. Egyébként a városházán a
legfontosabb közérdekű és városfejleszté-
si ügyek nincsenek elintézve a polgár-
mesterválság miatt. A helyettes polgár-
mester a fontosabb ügyeket nem intéz-
hette el, mert erre nem volt megbízása
és így a város lakossága jelentékeny
kárt szenvedett.

Miután Malagurszki polgármester nyi-
latkozatából nem lehet megállapítani,
hogy aktuális-e már a polgármesteri ál-
lás kérdése, a Bácsmegeyi Napló mun-
katársa kérdést intézett egy előkelő ra-

dikális vezetőpolitikushoz, aki a követ-
kezőket jelentette ki:

— Valóban nem tudom mire vélni a
polgármester habozását. A városi ta-
nácsnak nagyon sok fontos ügyet kell
elintéznie. A villanygyár új szerződése,
a százmilliós angol kölcsön, a színház és
a felépítendő új vágóhid kérdése, vala-
mint sok más hasonló ügy elintézése
nem halasztható el többé. Azonkívül egy
polgármestert is elég fizetni, hiszen a
város köztudomás szerint anyagi ne-
hézségekkel küzd.

— A polgármester visszatérése nem
valószínű. Illetékes tényezők előtt kije-
lentette, hogy nyugdíjaztatni fogja ma-
gát és semmi ok nincs arra a feltevés-
re, hogy ezt az elhatározását megmási-
totta.

Munkatársunknak sikerült megtudni,
hogy a radikális-párt vezetői hétfőn dél-
után a radikális klub helyiségében bi-
zalmas gyűlést tartottak, amelynek
egyedüli tárgya a szubotikai polgármes-
terkérdés volt. A gyűlésen egyhangulag
elhatározták, hogy a megüresedő pol-
gármesteri állásra Gyorgyevics Drago-
szláv főispánt fogják a belügyminisz-
ternek ajánlani, mert a jelenlegi nehéz
viszonyok között egyedül Gyorgyevics
főispánt tartják alkalmasnak a város ve-
zetésére. A radikális pártnak az a
meggyőződése, hogy közszégi választások
esetén is Gyorgyevics Dragozlávot vá-
lasztaná meg a polgárság polgármester-
nek, mert Gyorgyevics Dragozláv a
szubotikai társadalom köztiszteletben ál-

ló vezető tagja, tisztakezű, talpig be-
csületes tisztviselő és alaposan ismeri a
helyi viszonyokat.

A radikális vezetőférfiak közül töb-
ben levélben is informáltak Makszimo-
vics Bózsó belügyminisztert a helyi vi-
szonyokról és remélik, hogy ez a fontos
kérdés a jövő héten véglegesen elinté-
ződik.

Haza utaztak

a román újságírók

A külügyminisztérium Beo-
gradban bankettet adott a
vendégek tiszteletére

Beogradból jelentik: Kedden reg-
gel megérkezett dalmáciai és horvát-
országi körutjáról Beogradba a ro-
mán újságírók csoportja. A vendé-
geket a jugoszláv újságíróegyesület
elnöke, a sajtó-kisartant képviselői
és a külügyminisztérium delegátusa
fogadták.

A román újságírók a nap nagy ré-
szét azzal töltötték, hogy autókön
bejárták a várost, megtekintették az
egy-egy nevezetességeket, majd kirán-
dultak az Avala-hegységre, ahol
megkoszorúzták az ismeretlen hős
sírját. A külügyminisztérium az Ex-
celsior-szállóban diszebedet adott a
vendégek tiszteletére, az újságíró-
egyesület pedig teadélután rendezte
a vendég újságírók számára.

Este félnyolc órakor különhajón
indultak a román újságírók Turn-
Szeverin felé és ezzel jugoszláviai
látogatásuk befejeződött.

Kémgyanus idegen

A szubotikai rendőrség letartóztat-
ott egy magyarországi technikust
aki utlevél nélkül jött át a határon

A határrendőrség letartóztatta és
a szubotikai rendőrségre szállította
Somogyi György harmincnyéves
budapesti technikust. Somogyi éven
az a gyanu, hogy kémiszolgálatot tel-
jesít Magyarország javára és több-
ször utlevél nélkül jött át Jugoszlá-
viába. Legutóbb is utlevél nélkül ér-
kezett és több napig tartózkodott a
városban, ahol minden állami hiva-
talban megfordult és összeköttetése-
ket keresett a tisztviselőkkel. A ha-
tárrendőrség egyik detektívje elő-
állította a rendőrségre.

Kihallgatása alkalmával Somogyi
beismerte, hogy utlevél nélkül érke-
zett, de tagadta, hogy kémkedni jött.
Kijelentette, hogy azért jött Jugo-
szláviába, mert nem volt állása és
hallotta, hogy itt sok munkaalkalom
van technikusok részére.

A rendőrség nem ad hitelt Somo-
gyi vallomásának, hanem tovább
folytatja a nyomozást. Somogyi ár-
tatlansága igazolása végett több ta-
nura hivatkozott, akiket a rendőrség
ki fog hallgatni.

Vakmerő rablótámadás egy bánáti faluban

A revolveres rablók elmenekültek

Velikibeckerekéről jelentik: Hétfő-
ről-keddre virradó éjszaka vakmerő
rablótámadás történt Sztariácska
bánáti faluban.

Magda Juon écskai földbirtokos
felesége gyanus zajt hallott az ud-
varban. Felkelt az ágyból s kiment
az udvarba, ahol a holdvilágnál ész-
revette, hogy több férfi lapul meg a
kerítés mellett. Segítségért kiáltott.
Ebben a pillanatban a kerítés mel-
lett olázkodó emberek egyike köze-
lebb lépett hozzá, revolvert rántott
és rálőtt az asszonyra. A revolver-
golyó az asszony arcába furdott és
súlyos sérülést ejtett.

Mire a revolverlövésre és a se-
gélykiáltásra a szomszédok össze-
futottak, a rablók már elmenekültek,
anélkül, hogy bármit magukkal vit-
tek volna. A súlyosan sérült asz-
szonyt beszállították a kórházba, a
revolveres rablók kézrekerítésére
megindult a nyomozás.

TÜKÖRGYÁRUNKAT
137 FUTOŠKI PUT 137
szám alá (villamos meg-
álló) helyeztük át 7400
VITRUM NOVISAD
Telefon 407.

KISEBBSÉGI ÉLET

Egy amerikai történetíró, Barnes tanár, aki az elmúlt hónapokban feltűnő keltő előadásokat tartott a háborús felelősségről, több hetet töltött Tirolban, ahol a német kisebbség helyzetét tanulmányozta. Tapasztalatairól Barnes így nyilatkozott egy osztrák újságról: »Az olaszok felülmulthatatlan erőszakossággal nyomják el a déltiroli németeket. A templomokból száműzték a német nyelvet. Az iskolákban és a közigazgatásban szintén rendszeres hadjárat folyik a német nyelv ellen. Kulturális autonómiáról szó sincsen, az összes polgármesterek és községi előljárók olaszok. A birtokok kisajátítása tovább folynak. A német bankok és takarékpénztárak olasz kormánybiztosokat kaptak, akik megvonták a németektől a hiteleket. Így gazdaságilag is tönkreteszik a kisebbségeket. Mindez annak ellenére történik, hogy 1919 szeptemberében az olasz kormány a kamarában ígéretet tett, hogy respektálni fogja a déltiroli németek nemzeti és kulturális autonómiáját. Olaszország azonban magáévá tette Csehszlovákia, Lengyelország, Románia nemzeti és politikáját, sőt sok tekintetben felül is múlta ezeket a kisebbségek elnyomásában. Már pedig a kisebbségek elnyomása a lehető legnagyobb veszélyeket rejti magában a világbékére. Az elnyomott kisebbségek elégedetlensége bizony könnyen újabb bonyodalmakra vezethet.«

A gutai esperes-plébános kiutasításakor, mint ismeretes, a szlovenszkoí magyar nemzeti párt vezére, Szent-Ivány József és a Bund des Landwirte elnöke dr. Spina közbelépett és a belügyminiszterhez intézett nyílt levélben követelték a kiutasítások beszüntetését. A belügyminisztérium a nyílt levélre azt a választ adta, hogy nem tudnak a kiutasításról és arra felsőbb utasítást nem adtak. Ez a kijelentés — mint most kiderült — nem volt lojális, mert a járási hivatalokhoz leküldött ügyiratoknál ott van a prágai belügyminisztérium utasítása is! A kiutasításokra — mint a himi határcsúszka alkalmából történt represszália idején — a járási hivatalok tettek előzetes előterjesztést, de a végső döntést maga a minisztérium hozta meg.

A gyakorlati kereszténység konferenciáján, mely most folyt le Oberammergauban, sokat foglalkoztak a kisebbségi kérdéssel. Camillo Morocutti marburgi német orvos, a jugoszláviai német kisebbség delegátusa hosszabb előadást tartott, melyben rámutatott arra, hogy Esztország és Dánia folytatnak egyedül helyes nemzeti kisebbségi politikát Európában. Ezzel szemben a Duna-menti utódállamok, nevezetesen Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia és Bulgária még számtalan polgárjogi fosztották meg a kisebbségeket. »A helyes kisebbségi politika legnagyobb akadálya — mondotta — a nemzeti állam ideológiája, amely az elnyomó politika következtében az irredentizmust fejleszti.« A kongresszus részletesen foglalkozott a macedón kérdéssel is, amelynek tárgyalása során azonban a jugoszláv és bolgár delegátusok hevesen összeveszték.

A szatmári prefektus, dr. Barbul Ilés Károly a városi tanács ülésén éles beszédben bélyegezte meg a képviselőtestület román tagjainak eljárását, akik a paktum figyelembevétel nélkül jelölték ki a választmány tagjait. »En a magam részéről — mondotta — sajnálatos dolognak tartom és elítélem ezt a túlzó soványsza álláspontot, mert nem látom billenteni hogy a kisebbségek elől az érdeklődés és indokolatlanul műköztetett túrelmérséket. Azok a szűk látókörű emberek, akik ezt eszelekedtek, elkedvetlenítették a magyarokat és megrendítették a bizalmukat a jövőben való együttműködés lehetőségében. Még ha lenne is oka a románságnak a bizalmatlanságra, akkor sem lett volna politikai dolog, hogy ezt mi kifejezésre juttassuk. Éppen ellenkezőleg: nekünk bizalmat kell keltenünk a kisebbségekben és nem szabad elzárunk existenciális bázisuk megteremtésének lehetőségeit. A románságnak, mint az államhatalom felelős birtokosának mindent meg kellene tennie, hogy az ország minden állampolgára megtalálja a maga nyugalomát, elhelyezkedését az országban, mert ez egyszer mind az ország nyugalmának is javára van. Ehelyett azt látjuk, hogy a románság féltékenyen

nézi a kisebbségeknek anyagi téren való elhelyezkedését, nem egyszer féltékeny az ipar és kereskedelem terén. Ezt aztán azzal akarja kiegyensúlyozni, illetve a mérleget a saját javukra billenteni, hogy a kisebbségek elől az érvényesülés lehetőségeit igyekszik elzárni. Tessék a románságnak tanulni, dolgozni és kellő felkészültséggel felvenni a versenyt, nem pedig a faji hovatartozandóság féltékenységében, mások elnyomásában keresni a boldogulást.«

Elsülyedt egy orosz személyszállító gőzös Borzalmas hajókatasztrófa Leningrád előtt — Százötven utas a tengerbe fullt

Leningrádból jelentik: Óriási hajókatasztrófa történt hétfőn hajnalban Leningrád közelében.

A Burevesznik nevű személyszállító gőzös, amelyen százötven utas tartózkodott, elsülyedt.

A Burevesznik Leningrádból indult Kronstadt felé és vasárnapi kirándulókat szállított magával. Sűrű ködben haladt a hajó, a Leningrád előtti tengerszorosban, azonban még idejében észrevette a szemlélő *Grajna* német gőzöst. Ki akarta kerülni, ami sikerült is, azonban a gyors forduláskor a hajó fara nekiütődött a kikötőgátnak és két méter hosszúságú léket kapott. A megsérült hajó

nyomban süllyedni kezdett és alig félóra leforgása alatt elme-

riült a harminc láb mély vízben.

Az utasok között óriási pánik keletkezett és a nagy tolongás miatt lehetetlenség volt a mentőcsónakokat vízrebocsájtani. A *Grajna* legénysége, amint észrevette a katasztrófát, a süllyedő hajó utasainak megmentésére sietett, azonban a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehetett valamennyi utast megmenteni. Az eddigi megállapítások szerint százötven ember a vízbe fullt.

Az áldozatok között van a hajó parancsnokának egész családja is, a mely bentartózkodott a parancsnoki kabinban, ahonnan egyiküknek sem sikerült kiszabadulni. A katasztrófa áldozata lett a kronstadtí haditengerészeti parancsnokság politikai osztályának főnöke is.

Az utlevélszerzés megkönnyítése gazdasági érdek

Gyogyevics Dragoszláv főispán interveniálni fog az adóbizonylatkényszer feloldáért

A pénzügyminiszter megkeresésére a belügyminisztérium két héttel ezelőtt, mint ismeretes, megtiltotta a szubotikai főispáni hivatalnak, hogy adóbizonylat felmutatása nélkül állítson ki utleveleket.

Gyogyevics Dragoszláv szubotikai főispán rendelte el néhány hónappal ezelőtt, hogy az utlevelek kiállításánál nem kell adóbizonylatot felmutatni. A főispán rendelete folytán mindenki kaphatott utlevelet és mint megállapítást nyert, ebben az időben olyanok is fizettek adót, akik éveken keresztül nem tudtak adókötelezettségüknek eleget tenni, ami nyilván a szabadabb mozgásból eredő kereseti lehetőségekre vezethető vissza.

Az adóbizonylatkényszer a Vajdaságnak a külföldtől való elszigetelését jelenti. A vajdasági közhivatali funkcioná-

riusok is meg vannak róla győződve, hogy a rendeletet a vajdasági viszonyokat nem ismerő személyek és pénzügyi hatóságok jelentése alapján adta ki a minisztérium.

Gyogyevics Dragoszláv főispán érdeklődésünkre kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy a belügyminiszternél érvényt szerezzen korábbi rendeletének. A főispán maga is belátja, hogy az utazni akaró közönségnek fele része az adóbizonylatkényszer miatt nem tud utlevélhez jutni, ami a Vajdaság gazdasági életére igen káros. Ezért a főispán elhatározta, hogy a belügyminiszternél legközelebb beogradi útja alkalmával interveniálni fog a lakosság érdekében. Remény van rá, hogy az adóbizonylatkényszer el fogják törölni.

Rendőrattak a zagrebi diákokon ellen

A diákok elbarrikádozták az épületet és szalmazsákokat dobáltak a rendőrökre — Több sebesültje van a kilakoltatásnak

Zagreből jelentik: Alighogy megkezdődött az egyetemi tanév, a zagrebi rendőrségnek máris meggyűlt a baja a diáksággal és

a keddi napon megtörtént az első ütközet a diákok és a rendőrök között

az Ilicán levő diákokon ellen.

Az Ilica 85. számú palotát ugyanis, amely régen szülészeti klinika volt, utóbb pedig diákokonra rendezték be, nemrég a siketnéma gyermekek intézete céljára foglalták le. Az otthonban lakó mintegy négyszáz diáknak a városon kívül meg lehetőséget távolos helyen utaltak ki lakásokat, hogy szeptember elsőjén mára siketnéma intézet közelében be a házba. A diákok elégedetlenségével fogadták ezt a határozatot, számos gyűlésen tiltakoz-

tak ellene és a királyhoz is távirattal fordultak pártfogásért.

Miután a diákok nem voltak hajlandók önként elhagyni az otthont, kedden rendőri beavatkozásra került a sor és

százfőnyi rendőrlégénység vonult az otthonhoz, hogy a diákokat karhatalommal kilakoltassák.

A diákok előre értesültek a veszélyről és

az épületet formálisan elbarrikádozták. Leszedték az ablakokat, a diákokat és ezekkel, valamint más butorakokkal torlasztották el az otthont,

amikor pedig a rendőrsapat az épülethez érkezett, az emeletről szalmazsákok edé-

nyek, könyvek, székek valóságos záporát zúdították a rendőrökre.

A rendőrtisztek felszólították a diákokat, hogy hagyják el az épületet, de erre a felszólításra a diákok folytatták a rendőrsapat bánálmazását, amire a rendőrsapat rohamot intézett az épület előtt tömörült diákok ellen, miközben

néhány diák könnyebben megsebesült.

Végre elfoglalták az épületet, lefegyverezték a diákokat és egyenként eltávolították őket az otthonból és a siketnéma intézet kedden megkezdhetette a helységekbe való beköltözést.

A kormány érdeklődik az árvizokozta károk iránt

Abácsi főispán segélyakció állásáról referál a miniszterelnöknek

Szomborból jelentik: Uzunovics miniszterelnök táviratilag Beogradba rendelte Petrovics Milivoj bácskai főispánt, hogy személyesen referáljon az árvizkárok nagyságáról és a megindult segélyakció állásáról. Petrovics főispán kedden éjjel utazott le Beogradba, ahol szerdán délután fog kihallgatásra jelentkezni Uzunovics miniszterelnöknél.

Ugyancsak a keddi napon a földmívelésügyi minisztérium leiratot küldött a Kigyós-éri ármentesítő társasághoz, amellyel közli, hogy az ármentesítő munkálatok befejezési költségeire kétszáz ezer dinár állami segélyt folyósított. A vármegye állandó választmányát szeptember elsőjére hívták össze ülésre, hogy az árvizkárok és az ármentesítési munkálatok felől tanácskozzanak, ezt az ülést azonban elhalasztották.

Az árvizkárosultak segélyezésére megindult akció egyébként, mint az alispáni hivatalhoz beérkezett jelentésekből kitűnik, a legszebb eredményekkel járt. Legutóbb Bács-Bresztovác község képviselőtestülete szavazott meg ötezer dinár segélyt az árvizkárosultak részére, míg kedden Tyirkovics Jován hódási főszolgabíró terjesztett be jelentést az alispáni hivatalhoz és ebben a jelentésben közli, hogy a hódási járásnak azon községei, amelyek az árviz alkalmával nem szenvedtek kárt, oly nagy mértékben adakoztak, hogy már ezek az adományok elegendők az árvizkárosultak élelmezésére és ellátására.

Ujabb titokzatos gyilkosság történt Beogradban

Oszlásnak indult holttestet találtak a Laudon-sáncoknál

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrségnek keddel délelőtt jelentették, hogy a csendőrlaktanya közelében levő Laudon sáncoknál egy oszlásnak indult holttestet találtak. A holttest fölfedezésével egyidejűleg jelentkezett a rendőrségen Cvetkovics Tasa lomparai földműves, aki bejelentette, hogy fia elűnt. Cvetkovicsot kivezték a Laudon sáncokhoz és a földműves a holttestben felismerte tizenkilenc éves fiát, akit egy héttel ezelőtt bocsájtottak el egy építkezéstől. A holttest megvizsgálásakor megállapították, hogy a szerencsétlen fiatal embert fejszecsapásokkal ölték meg az ismeretlen tettesek, akik aztán kirabolták.

Ugyanezen időben a hadügyminisztérium előtt is találtak egy holttestet. A rendőrség megállapította, hogy Marinov Jován orosz emigráns, akit még az éjszaka folyamán halálragasztott egy ismeretlen autó. A holttest nyolc órán át fektet a forgalmas utcán anélkül, hogy valaki is jelentést tett volna róla a rendőrségnek.

A nyomozást mindkét ügyben megindította a rendőrség.

Véget ért a nyári szünet a noviszadi bíróságoknál

A noviszadi törvényszék elnöke a megosztott munkaldó ellen

Noviszadról jelentik: A noviszadi bíróságoknál véget ért a nyári szünet, amely alatt csak a legsürgősebb és hasznosabb nem tűrő fontosabb ügyek kerültek elintézésre és szeptember 1-étől kezdve, amennyiben a még mindig erősen érezhető bírónhiány megengedi, ismét a normális tevékenység kezdődik.

A noviszadi járásbírósnál dr. Spalatin Dusan vezetőjárásbíró szeptember végéig szabadságon marad és távollétében a járásbíró ügyeit dr. Szommer Rudolf járásbíró vezeti.

A járásbírósnál két bírói állás van üresedésben, azoknak betöltésére csak október 1-én kerül sor, amikor is dr. Deklic Mirko és Gyorgyevics Ljubomir járásbírók, volt noviszadi törvényszéki jegyzők, akiket most neveztek ki járásbíróknak, elfoglalják hivatalukat. A két új bíró és részben Lukovics Dusan járásbíró a büntetőügyeket fogják intézni, míg a többi négy járásbíró a polgári ügyeket látják el.

A noviszadi kerületi törvényszéknek tulajdonképpen augusztus 12-én ért véget a nyári szünet, de a törvényszékeken a teljes igazságszolgáltatási tevékenység csak szeptember 1-én kezdődik. Farkas Ferenc bírót Belackvára helyezték át az ottani törvényszékhez, helyébe a noviszadi törvényszékhez dr. Levdkovics Matija bácskapalánki járásbíró kerül, aki azonban csak szeptember 23-án foglalja el hivatalát. A noviszadi törvényszékhez kerül még Szolovjev Mihajlo, akit a noviszadi törvényszéki jegyzői állásából most neveztek ki törvényszéki bírónak.

Dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnök ismét elfoglalta hivatalát. Dr. Medakovics Dusan, a törvényszék kereskedelmi ügyeinek bírója, aki tudvalevőleg ügyvédi gyakorlatot kíván folytatni, lemondott állásáról és felmentése e hét végére várható.

Amíg augusztusban csak egy büntető-, egy vád-, két polgári- és egy felelővíteli tanács működött a törvényszéken, addig szeptember 1-től kezdve meg egy felelővíteli tanács, egy válópertanács és a második büntetőtanács is megkezdte rendszeres működését.

Dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnök felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben, a vajda-

sági bíróságnál elrendelt megosztott hivatalos órák ellen foglal állást és a rendelet visszavonását kéri. A törvényszéki elnök az érvek egész sorát vonultatta fel az új rendelettel szemben. Felémelte, hogy a megosztott hivatalos órák miatt előálló fűtési és világítási kiadási többlet nincs fedezet és több hivatali helyiségben nincs is villanyvilágítás bevezetve. Ha a miniszter a felterjesztés ellenére is fenntartaná rendeletét, a szükséghez képest délután is lesznek tárgyalások. Több tárgyalási napot nem lehet befektetni, mert a bírónhiány miatt több bíró több tanácsnak is tagja. A megosztott hivatalos órák miatt a segédszemélyzet közül többen, akiknek délutáni melléktoglalkozásuk van, bejelentették az elnöknek, hogy állásukról lemondanak.

A noviszadi felelővíteli bíróságnál keddtől kezdve ismét a normális törvénykezési tevékenység áll be, amikor is mind a négy polgári tanács, de egyelőre csak egy büntetőtanács kezd meg működését. Aranicski Sztanko büntető tanácsa kedden Csakovecra száll ki, ahol

szeptember 18—20-ig két nagy bűnügyet fog a helyszínen letárgyalni, amelyeknek befejezte után Aranicski Sztanko felelővíteli büntetőtanácselnök megkezdheti hat hetes szabadságát. Ez idő alatt csak dr. Gyurgyev Bosko büntető tanácsa fog dolgozni, amely szeptember 20-tól minden második héten fog a bácskai és a legsürgősebb bánati bűnügyekben tárgyalni.

Dr. Popovics Milivoj, a felelővíteli bíróság ügyvezető alelnöke, szabadságáról csak szeptember 19-én tér vissza. Ezalatt a felelővíteli bíróság elnöki ügyeit dr. Gyurgyev Bosko tanácselnök fogja intézni.

A noviszadi semmitőszéknél augusztus 30-ával véget ért a nyolchetes bírósági szünet és hétfőn valamennyi bíró már elfoglalta hivatalát. Egyelőre a bírák feldolgozzák a beérkezett anyagot és csak akkor kerül sor a tárgyalások kiütésére. Dimics Alekszandar semmitőszéki elnök hétfőn átvette az elnöki hivatalt és büntetőtanács elnökségét, míg a polgári tanács elnöke ismét Putnik Száva lett.

Súlyos visszaéléseket fedeztek fel a szentai agrárszövetkezetben

A szabálytalanságok miatt felfüggesztették az agrár-zajednica vezetőségét és büntető feljelentést tettek a volt elnökség tagjai ellen — Batrányba falt az egyesület közgyűlése

Szentáról jelentik: A nyolcszáznegyven tagból álló szentai agrárszövetkezet gyűlésein már hónapok óta éles kiakadások hangzottak el a vezetőség ellen. A gyűléseken azzal vádolták az elnökséget, hogy a földműves-egylet vagyónát: száznegyven hold földet, építkezéshez beszerzett épületanyagot és kétszáz ezer dinár készpénzt nem az egyesület érdekeinek szemmel tartásával és nem az alapszabályok értelmében használták fel. Megtámadták a vezetőség tagjait azért is, hogy a legkisebb ügyek elintézésére érdekében is állandóan óriási napidíjak felszámítása mellett utazgatnak. A tagok szerint ezeknek az okoknak tulajdonítható, hogy az ország leggazdagabb agrárzajednicája a tönk szélére jutott. A kilenc tagú elnökség tagjai közül négyen: Prastelo Bogdán, Halda Gyuró, Branovacki Milán és Velleskovics Ilija nem voltak hajlandók tovább viselni a felelősséget az egyesület

gazdálkodásáért, ezért néhány héttel ezelőtt lemondtak és észleleteikről jelentést tettek a felügyelő bizottságnak.

A napokban váratlanul megjelent a szentai járásban a felügyelő bizottság kilenc tagja Durman Jovánnal, az agrárszövetkezetek beogradi országos felügyelőjének az élén. A bizottság az egyes helyiségekben vizsgálat alá vette a szövetkezet könyveit, számadásait, leltárát és egész ügykezelését.

A felügyelőbizottság súlyos szabálytalanságokat állapított meg.

Megállapította a bizottság, hogy a befolyt pénzeket nem vezették be a pénztárkönyvekbe, valamint, hogy nyolcvanhat hold földet, melyet a miniszterium a Magyarországból optáltak és dobvoljácok számára osztott ki, házhelyeknek akartak parcellázni és a parcellázásért már tizenhatezer dinárt ki is fizettek a noviszadi mérnökségnek minden felhatalmazás nélkül és anélkül, hogy az ösz-

szeg kifizetését nyugtával tudnák igazolni. A felügyelő bizottság jelentése szerint

az agrártelkeket nem a miniszteri rendelet értelmében osztották ki, hanem több parcellát sokszoros háztulajdonosoknak adtak ki.

A felügyelő bizottság a csónka elnökséget a vizsgálat megejtése után nyomban felfüggesztette, hétfőre pedig rendkívül közgyűlést hívott egybe.

A gyűlés Veszelinovic Radován főgimnáziumi tanárt választotta elnöké, mire Durman Jován felolvasta a visszaéléseket és szabálytalanságokat megállapító vizsgálati jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv felolvasása után viharos jelenetek játszódtak le. Szevedélyes kifakadások hangzottak el a volt elnökség tagjai ellen, majd Nikolics Stojmen elnököt, Russzurm Oszkár ügyvezető igazgatót, Stajcs Dusan, Tatics Bosko és Mutabrics Szvetozár igazgatósági tagokat egyhangúlag felfüggesztették és utasították a felügyelőbizottságot, hogy a felfüggesztett tisztviselők ellen a szubotívai ügyészségen tegyen büntető feljelentést.

Közben a szövetkezet volt elnöke a közgyűlésen élesen összekülönbözött az önként lemondott Prastelo Bogdánal és

az összeszólalkozás hevében a volt elnök revolvert rántott. Csak a közelben tartózkodóknak sikerült a botrány véres elfajulását megakadályozni.

A viharos jelenetek után megválasztották az elnökséget. Elnök lett: Veszelinovic Radován tanár, igazgatósági tagok: Ivanov Szlavko, Prastelo Bogdán, Halda Gyuró, Dedakin Dimirije, Borgyoski Alekszandar. Az új választmány elrendelte, hogy

a Zajednica helyiségeit lepecsételjék le és karhatalmat is kért a még megmenthető anyag őrzésére.

Az új tisztikar egyben értesítette a lefolyt eseményekről a noviszadi központi vezetőséget és a régi felfüggesztett elnökség kérésére elhatározta, hogy az egész Zajednica ügykezelésének felülvizsgálására és vagyonának átadására megfelelő tisztviselő kiküldését kéri a központtól.

A szentai példán okulva a felügyelő bizottság elnöke, Durman Jován az agrárreformminiszteriumtól kéri fogja, hogy az ország összes agrárzajednicáinak működését szakértők vizsgálják felül.

Uton

Szópiát eszem

És még sok mindent szeretnék enni, mindenféle halakat, pókakat, rákokat, engeri rózsát, meg azokat a kis furcsa szikókat, ezeket az elven sakkfigurákat, amik a tengerben vannak. Szemem és fülem és orrom és ujjam kevés, hogy ezt a csodavilágot, ezt a nagy, hig tömeget befaljam és szétáraszsam — az ínyemmel és gyomrommal is meg kell tapintanom. Ételnek elkészítve úgy hívják ezt a mindenfélét: »frutti del mare«, tenger gyümölcse. A víz, a víz nyüzsgő életével — mennyire érzem, hogy ez az élet ősi közege, a bölcs, ahonnan származunk! Drága, bölcs barátom, Ferenczy Sándor éppen most ír könyvet, ha jól tudom, amiben kimutatja, hogy öntudatunk mélyén micsoda fájdalmas honvágygyal érezzük magunkat halmak, polipnak, nemtudomminek, amik voltunk!

Ma jó darabot usztam befelé a kristálytisza Adriába. Figyeld az uszó ember szomjas lihegését, ahogy ledugja a fejét, prüszköl, tátog, nyalja a száját — hogy szeretne elbujni a víz alá, lemerülni a mélybe, azokkal a szép lassu, súlytalan mozdulatokkal, ahogy lassított moziképen mozog az élet! Lebukom, kifogyom a tükör alatt, szemem-szám kiátom — és családottan bukom föl gyorsan a levegőre, mikor váratlanul kifogyott a szusz belőlem — családottan, mint a nyomorék, aki pár percre elfelejtette, hogy pármillió évvel ezelőtt elvesztette a kopolyujját, nem maradhat a víz alatt, ahol olyan jól érzi magát. Valahogy vissza kellene szerezni,

mesterségesen. Hiszen a szárnyainkat már visszazseresztük, szabadon csapongunk már a légtengerben, mint valamikor, mikor denevérek és albatroszok, ördögök és angyalok voltunk — hogy van az, hogy a mű-kopolyu problémájával nem foglalkozott a technika annyit, mint a repülőgéppel, vasuttal? Hiszen az emberi élet területe egyötöd része csak a föld felületének — a többi víz, rengeteg vízréteg, egymás fölött, térfogatban sokmilliószor annyi, mint amennyin most élünk — és ez mind a miénk lehetne! Hiszen az élet közege, ha meggondolom, sokkal inkább hasonlítható egy óriási akváriumhoz, mint hegyvidéges tájhoz! Milyen jó volna most lemerülni, órákig bolyongani, lebegni a titokzatos korallerdők fölött, lejjebb, ahol már csak a meduzák villanyfénye világít kőken, Atlantis uccál során — felfolyni megint, örvénylő uszonycsapással, hátul ugra a remek, szikrázó gyémántot ott fent az égen, csillagok koh-i-noor-ját, a Napot! Van-e szebb mozdulat a világon, mint a hangtalanul csapongó, három dimenzióban szabadon szerteszökellő halaké, angolnáké s a meduzáké, amint össze-csavarodva, szétterülve megint ringanak el az örök, hétfátyoltáncos balett kultuszai közt?

Kimászom a partra. Ólomnehéz a kezem és a lábam, szuszogva vonszolom a homkbuckákon át. Mint aki a Holdból esett le és keservesen tapasztalja, hogy háromszor akkora sullyal, háromszor nehezebb mozgással kénytelen ráfizetni a rangemelésre, hogy egy háromszor akkora bolygó állampolgára lett.

Egyébként a tintahal egész jó. Szurokleteke levét is megittam. Milyen te-

hetségesen lehet egy ilyen állat, ennyi tinta van benne, mégse ír semmit. Én úgy érzem most magam, a lakoma után, mint egy óriási töltőtől, Isten kezében. Remélem, remekművet fog írni velem.

Diszlet

Nem tudom, mit akar tőlem Kemény Simon, csodált és szeretett költőtársam. Mert úgy érzem, mintha engem akarna leckéztetni legutóbbi, Velencéről szóló jegyzetében. Hogy aszongya, Velence nem diszlet és giccs, hanem a férfias belátás és értelem és akarat és erő csodája. Ami az erőt és akaratot illet, rendben van — de hol látja ő a belátó és előrelátó és tervező értelem művét Velence térképén, ezen a kusza ábrán, amit az Aquilejából menekülő hajósok riadt rémülete hevenyészett össze, első formájában, őskori telep, ami aztán megkövesedett és gyöngyöket termelt ki magából, mint a kagyló? Hiszen éppen ebből áll egyedülálló szépsége — Velencét a nagy képzelet szülte a világra, elevenné vált álmorajz ez a város, akombákom, gyermekes arabeszk, aminek semmi értelme, mégis szebb — Newyorknál és Csikágónál. Egyébként a »diszlet« szót impresszionista értelemben használtam — éppen Kemény Simon ne értene meg? Tegnap a »Szevillal borbély« előadásán voltam Velencében — esküszöm, előadás után, a színház előtti kis térre kilépve, az a határozott benyomásom volt, hogy a kultuszák közé kerütem — tökéletlen színpadról egy tökéletesebb színpadra.

Lidó

Reggel, első nap, álmomból rettenetes halálüvöltés kelt fel. Az uccáról hangzó,

elnyújtott vonítás, rémület és kétségbeesés csatakiáltása.

»Bella uva... bella uva... bella uva... a... a...«

Egyre eltávolodik, mintha valaki minden kapuba beordítana. Mi az, az Isten szeremére? Kitért a világháború? Véres kardot hordanak körül? A szívem rendetlenül zakatol.

Kihajlok az ablakon.

Óreg bácsi szőlőskosarat visz. Azt kinálja. Hogy aszongya: »szép szőlőt tessék«. Ez volt a halálhörgés.

Hogy ordítanak vajjon, ha csakugyan baj van?

Más

A szép kis fehér villamosoknak itt nincs megállóhelyük. Ha valaki fel akar szállni, a sinre áll, int a villamosnak és a villamos megáll. Leszállni is így kell. Nem is rossz.

Velence, újra meg újra

Én ehhez nem tudok hozzászólni, akár milyen művelt vagyok. Hogy az ajtók egyenesen, lépcső és küszöb nélkül, a vízbe nyílnak ki. Ezek sohase szórakoztattak, valami egyebet jelent nekik az »ajtó« fogalma, mint nekem? Soha nem történnik meg velük, hogy reggel, szemüket dörgölve és ásitva, még álmottan, kimásznak az ágyból és beledépnek a Földközi tengerbe?

Végördményben, nekem beszélhetnek, itt mégis csak áradás van, ez az egész. Ezer éve van áradás — mégis csak áradás és kész.

Karoly Furi

Harc a Muraközért

A Radics-párt azt kívánja, hogy Muraköz csatolják Horvátországhoz

Zagrebból jelentik: Muraközért nagy harc folyik a Radics-párt és a szlovén néppárt között. Radicsék mindenáron azt akarják, hogy ezt az országrészt közigazgatásilag csatolják Horvátországhoz, a szlovén néppárt viszont ragaszkodik ahhoz, hogy Muraköz maradjon meg Szlovéniának.

A Radics-párt akciójának ellensúlyozása végett Korosec Antun, a szlovén néppárt vezére kedden népgyűlést tartott *Murska-Szobotán* és *Kresnevécin*. A gyűléseken a szlovén pártvezér élesen támadta Radics Istvánt és határozati javaslatokat fogadtatott el, melyben azt kívánják, hogy *Muraköz továbbra is maradjon meg a jelenlegi közigazgatási helyzetben.*

CIRKUSZ

A néger és a kecske

A topolai nyájas olvasó, akitől ma — a Bácsmezei Napló szerkesztőségének közvetítésével — levelet kaptam, téved. Nem, nyájas olvasó, nem hülyültem meg. Butulok, butulok, ezt a kor már magával hozza, de azért még nem vagyok egészen plem-plem. Azt a kis agylágyulást, amit minden sor írásom oly előkelően reprezentál, ki lehet még bírni.

Arról van szó ugyanis, a fentemlített topolai olvasó figyelmeztet rá, hogy egyik nemrégiben megjelent cikkemben, amely »A fekete Arabella és meséje a kecskéről« cimmal látott napvilágot, mindenről szó volt, még arról is, hogy ha mégugy éhez is az ember, ne egyék a papából, mert az nemcsak hogy egészségtelen, de egyenesen életveszélyes, egyszóval mindenről szó volt a cikkben, éppencsak a cimbefoglalt kecskéről nem. Illetőleg a kecskéről szóló meséről nem. Ebből a tényből, mert, bevallom, csakugyan tény, hogy a lapban megjelent cikkemben a »kecske« szó elő sem fordult, csak a címben, mondom, ebből a tényből a szóbanforgó olvasó azt a következtetést vonta le — jellemző nyájaságára — hogy »a cikk írója, úgy látszik, már egészen paralitikus.«

Hát ez az. Ez ellen akarok tiltakozni. Nem vagyok egészen paralitikus. Félig? — arról lehet beszélni.

Becsületszavamra állítom tudniillik, hogy a cikk címébe joggal ültettem bele a kecskét, mert én ezt az írásművem, eredetileg, egy olyan történetkével fejeztem be, amelyet egyrészt Fields Arabella néger énekesnőtől hallottam s a mely másrészt a kecskéről szólt. A fekete chansonette elmesélt nekem néhány amerikai néger-gunyoló viccet, s ezek egyikét, a legjobbat, beillesztettem a riport végére, poennek. Író tervez, nyomdász végez. A cikk huszonhét sorral hosszabb volt, mint amennyi a számára kijelölt oldalra ráfért, viszont az utolsó bekezdése — amely véletlenül a kecskéről szólt — éppen huszonhét sort tett ki. A mettőr is huszonhét sort tett ki. Az utolsó huszonhét sort — amely köztudomásulag a kecskéről szólt — kitétte a hajóból, amiben a kiszedett ólomsorokat tartják.

Hogy mi történt a hajóból-kített huszonhét sorral, azt nem tudom. Biztosan éhenhalt egy lakatlan szigeten.

A lapba nem került bele. Defaktó. Ellenben a cikk címéből elfelejtették a kecskét kihagyni.

Arról nem vagyok informálva, hogy a káposzta jól lakott volna, azonban az bizonyos, hogy a kecske megmaradt.

Megbélyezzem a mettőrt. Zách Jenőnek hívják.

Kedves Zách ur, hiába hagyta ki a kecskét, a nyájas olvasók — úgy a topolai, mint a többi — nem fognak megmenekülni. Nekem van szívem és elmondom a kecske-viccet, úgy, ahogyan a fekete Arabellától hallottam, még egyszer.

Tehát: Hárman mennek az uton, egy jenki, egy indián és egy néger. Hatalmas zápor kerekedik, a három vándor futni

kezd az egyetlen lakóház felé, amely a környéken látható. Bezörgetnek, azonban az ajtó nem nyílik meg, csak egy női hang szól ki a rácsos ablakon:

— Nem ereszhetem be magukat, mert egyedül vagyok és félek a rablótól. Azonban, ha akarják, huzódjanak be a kecskeóba, amíg a zivatar eláll.

A csuromvizes vándorok odamennek az udvar közepén álló ólhoz. A jenki négykézlábra ereszkedik és bemászik. A másik kettő vár.

Pár pillanat múlva kijön a jenki: — Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

— Nem lehet bent kitartani — mondja.

Védik a frankot az idegenekkel szemben

Javaslat a külföldi fizetési eszközök kényszerárfolyamon való beváltására

Párisból jelentik: A kormányparti lapok megerősítik azt a hírt, hogy Mellon amerikai pénzügyminiszter tanácskozásokat folytatott Poincaréval.

Mellon pénzügyminiszter azonban a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy

a tanácskozások során nem volt szó az adósság rendezésének kérdéséről,

mert semmiképpen sem akar beleavatkozni, az amerikai adósságrendező bizottság folyamatban levő munkáját.

Az a hír egyébként, hogy Mellon pénzügyi államtitkár Poincaréval tanácskozásokat folytatott, a frank árfolyamában ugrásszerű áremelkedést idézett elő Zürichben. Párisban,

— olyan bűdös van.

Erre megpróbálkozik az indián. Négykézláb bemászik az ólba.

A másik kettő vár.

Pár pillanat múlva kijön az indián:

— Nem lehet bent kitartani — mondja — olyan bűdös van.

A néger megcsóválja a fejét, aztán bemászik ő az ólba.

A másik kettő vár.

Pár pillanat múlva kijön — a kecske:

— Nem lehet bent kitartani — mondja. — Olyan bűdös van.

dió.

és kartácsot találtak, amely ha felrobbant volna, levegőbe röptette volna az egész parlamenti épületet.

A rendőrség erélyesen nyomoz a bombák küldői után.

A munkásbiztosítók ellenőrzését a szociálpolitikai minisztérium veszi át

Megszűnik a zagrebi országos központ önállósága

A munkásbiztosító pénztárak ellen az utóbbi időben rendkívül sok panaszt nyújtottak be a szociálpolitikai minisztériumhoz, mely a panaszok alapján most elrendelte az összes munkásbiztosító pénztárak közvetlen ellenőrzését. A munkásbiztosító pénztárak fölött az ellenőrzést eddig a zagrebi központi munkásbiztosító végezte. A rendelet értelmében a jövőben a zagrebi központ is a minisztérium felügyelete alá kerül. Krussell miniszteri osztályfőnök van megbízva az ellenőrzéssel. A többi pénztár helyszíni ellenőrzését a szociálpolitikai minisztérium egyes referensei fogják végezni. A miniszter reméli, hogy ilyen módon kiküszöbölhető az anomáliákat, melyek miatt a panaszok eddig felmerültek.

Robbanás

egy francia löszerraktárban

Tíz sebesültje van a katasztrófának

Párisból jelentik: A *Pompes des Buis* mellett levő katonai löszerraktárban hétfőn délután fél hétkor óriási robbanás történt. Eddig még kiderítetlen okból a levegőbe repült a löszertár három kamrája. Az őrség tíz katonája megsébesült, köztük kettőnek a sebesülése halálos.

A robbanásról nyomban jelentést küldtek Párisba, ahol elrendelték a nyomozást, mert valószínűnek látszik, hogy merénylet következtében történt a katasztrófa.

A veszedelmes rádió

A Nemzetközi Rádió Unió a Népszövetség közbelépését kéri a támadószellemű magyar rádióelőadások megismétlődése esetén

Párisból jelentik: A Nemzetközi Rádiótávbeszélő Unió tanácsa Párisban tartotta legutóbbi ülését, amelynek legérdekesebb eseménye Csehszlovákia képviselőjének a magyar rádióállomás támadószellemű előadásai ellen intézett támadása és az Unió tanácsának állásfoglalása volt.

Csehszlovákia képviselője azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy *azt a társaságot, amely ismételtelen ilyen agresszív programot mutat be, az Unió zárja ki a maga kebeléből.* A javaslat előterjesztése után Magyarország képviselője hosszabb beszédben ismertette a magyarországi helyzetet és azokat az okokat, amelyek a hazafias mozgalmakat ébren tartják. Hangsúlyozta, hogy ilyen viszonyok között *csak a legszigorubb ellenőrzéssel akadályozható meg az olyan előadások, amelyek a szomszédállamok érzékenységet sérthetnek,* bár a magyar adóársaság vezetőségének meggyőződése, hogy a rádió fejlődése érdekében a szomszéd nemzeteket sértő előadások a lehetőség szerint kerülendők.

M. Hubert, Belgium képviselője közbevető indítványt tett, amely szerint ilyen agresszív program megismétlődése esetén az Unió forduljon a Nemzetközi Szövetséghez és kérje fel, hogy az illető ország kormányán át igyekezzék az adóársaságot programjának megváltoztatására bírni. Az Unióból való kiválás gondolatát Hubert lehetetlenné mondta.

Az ülésköz angol delegátus felszólalása után Magyarország képviselője Belgium közvetítő indítványához hozzájárult s ezzel az ügy a megfelelő határozat megfogalmazása után befejeződött.

Több száz dobrovoljácot megfosztott földjétől a revíziós bizottság

A szentai járás egy részében befejezték az agrárrevíziót

Szentáról jelentik: Az agrárreform-minisztérium két hónappal ezelőtt kiküldött egy bizottságot Horgosra, Martonosra és Sztarakanizsára azzal a feladattal, hogy szigorú agrárrevíziót hajtsanak végre.

A bizottság, amelynek elnöke dr. Santic Zdrávkó miniszteri inspektor, a három községben elkészült munkájával. A revízió során — melyet mindenkor a helyszínen végeztek — a bizottság több száz dobrovoljácot fosztott meg parcelláitól, olyanokat, akik nem maguk művelték a földet, nem fizették adójukat, vagy akik nem tudták igazolni, hogy jogosan jutottak a parcellákhoz. Horgoson huszonöt dobrovoljác közül tizenötöt vették el a földet; egy telepest szintén megfosztottak parcellájától. A rendelkezésre álló földet új dobrovoljácok és magyarországi optások között osztották ki. A helybeli földművelésügyi központi bizottság tagjai között egy sem részesült az agrárreformban. Martonoson mind a tizenöt

dobrovoljácot megfosztották földjétől, mert egy sem telepedett le a községben, valamennyien bérbe adták ki földjeiket. Itt már a helybeli magyaroknak is osztották földet, igaz viszont, hogy számos magyar gazdát, akik a törvény rendelkezéseinek nem tettek mindenben eleget, megfosztottak parcellájuktól. Sztarakanizsán igen sok földet osztottak ki, de csak kevés kolonista telepedett le a kijelölt birtokán. A kiosztott ötezer holdon négyszázkilencvenhat dobrovoljác-családnak kellett volna megtelepedni, ezek közül azonban mindössze csak százötvenen tartották be a törvényes rendelkezéseket. A helyi szegénység között igen keveset — háromszázötvenet holdat osztottak ki. Ezek közül százhusz hold gazdái nem tettek eleget kötelezettségeiknek, akiknek földjét újabb magyar földigénylők közt osztották szét.

Az agrárrevíziót végző bizottság a legközelebb Szentán, Adán és Molon folytatja a revízió munkáját.

Az angol bányászok tárgyalni akarnak a kormánnyal

Ellentétek a munkásvezérek közt

Londonból jelentik: Az alsóház hétfő délutáni ülésén 237 szavazattal 91 ellenében

rendkívüli felhatalmazást adtak a kormánynak.

Ez a felhatalmazás egy hónapra szól. Az alsóház keddi ülésén a szénbányászok helyzetével foglalkoztak. A kormány részéről Churchill pénzügyminiszter szólalt fel, a munkáspárt álláspontját Macdonald ismertette hosszabb beszédben.

A bányamunkások szakszervezete elhatározta, hogy összehívja Londonba a delegációk konferenciáját. A szakszervezetek vezetőségének üléséről kiadott kommuniqué szerint az ülésen folytatták a vitát. A vita során Cook és Smith munkásvezérek ellentétes nézetek voltak és míg Cook azt akarta, hogy

keressenek valami módot a kormánnyal való tárgyalásra.

Smith arra az álláspontra helyezkedett, hogy bizonyos feltételek teljesítése nélkül ne kezdjék meg a kormánnyal a tanácskozásokat.

Bombákat küldtek a segélybizottság irodájába

A parlament épületében működő segélybizottság irodájába kedden délelőtt egy láda érkezett, amelyet egy munkásleány kezdett felbontani. A ládát azonban gyanusnak találta és még mielőtt felnyitotta volna a fedelét, közölte gyanuját az iroda személyzetével, amely a rendőrséget értesítette.

Amikor a ládát óvatosan felnyitották, abban

husz darab bombát, gyutacsot

Háromezer dinár

az após életéért

**A semmitörzsek új vizsgálatot
rendelt el egy halálra ítél
gyilkos ügyében**

Múltévi május 28-án a muraközi Frkancin borzalmas gyilkosság történt. A falu egyik jómódu gazdáját, Szrnec Jakabot bestialis módon meggyilkolták. A gyanu mindjárt a meggyilkolt vejére, Pinterics Ivánra terelődött, akiről megállapították, hogy nagyon szeretett volna hozzájutni apósa vagyonához, amelyet azonban az öreg zsugorosan őrzött s ezért Pinterics Iván többször megfenyegette, hogy eltéti láb alól. A gyilkosság este 9 órakor történt. Szrnec portáján négy revolverlövés dördült el, amelyeknek nyomán segélykiáltások voltak hallhatók. Amikor a szomszédok összefutottak, Szrnec Jakab már eszméletlen volt, fejéből patakzott a vér és négy golyó pörkölts sebhelye jelezte, hogy valaki közvetlen közlől négyszer rálőtt az öreg emberre, aki néhány perccel utóbb sebesülésébe bele is halt. A tettes elmenekült, de a csendőrség gyanúja nyomában Pinterics Ivánra irányult, akit le is tartóztattak és aki bevallotta, hogy Dobosics Gyura szelnicai születésű és pleszkocsi lakost bűntotta fel apósa meggyilkolására és ahának 3000 dinárt ígért, de előlegképen csak 1200 dinárt adott át.

A szombori törvényszék csakosvei ki-
rendeltsége múlt év október 6-án tár-
gyalta a bűnügyet és Dobosics Gyurát
bűnyilkosság miatt életfogytiglan fegy-
háza, Pinterics Ivánt, mint gyilkosság-
ra közbűntetőt pedig két évtől halálra
ítélte.

A vádlottak padján ott ül Szrnec fe-
lesége, Szrnec Mária is, de a törvény-
szék felmentette az asszonyt, aki ellen
nem talált elegendő bizonyítékot.

A felelősségi bíróság azonban Szrnec
Mária szerepét nem tartja minden kéte-
lyen felül tisztázottnak és ezért a
június 23-iki főtárgyalást elnapolta és
a bizonyítás megjejtése végett szeptember
18. és 19-én Csákvocén helyszíni tár-
gyalást fog tartani. Ezt a tárgyalást
Aranicki Sztanoje tanácselnök vezeti, aki
egy másik nagy bűnügyből kifolyólag
szeptember elején Csákvocéra fog ki-
szállni.

Szerb lelkészek parlamentje

**Kedden kezdődött a szerb lelkészek
tanácskozása**

A jugoszláv görögkeleti szerb lelke-
szek országos egyesülete szeptember
1-ére és 2-ára egybehívott éves közgyű-
lését megelőzőleg az egyesület főbizott-
sága kedden reggel kilenc órakor a Ma-
tíoa helyiségben Dimirjevics Sutovan,
beogradli teológiai tanár és prodékán el-
nökletével ülésre ült egybe, amelyen
előkészítette a szerdán kezdődő közgyű-
lés tanácskozási rendjét.

A közgyűlésen tárgyalásra kerülő
fontosabb tárgyakról a lelkészek or-
szágos egyesületének elnöksége köréből a
következő információkat kaptuk:

A szremszki-karlovci patriarkátus te-
rületén az 1868-ban megjelent királyi
rendelet minden görögkeleti templomban
csak egy plébánost ismer el, míg a többi
lelkész rendszeresített segédlelkézi mi-
nőségben működik. Ellenben Szerbiában,
Boszniában és mindenütt másutt minden
templom mellett több plébános működik
és az a plébános, aki a püspök és a
szentszék bizalmát élvezi, az a plébáno-
sok között a vezető, de annak önálló in-
tézkedési joga nincs, hanem minden a
plébánosi testület közös határozatából
történik, miután a patriarkátnak is csak
elnöke az archiereksi székben, a püspök-
ök gyűléseken és a püspöki zsna-
nak és a főbb egyházi hatóságoknak.
Ennek folytán kívánjuk a ma még ér-
vényben levő 1868. évi királyi rendelet
hatályon kívül helyezését.

A plébánost Boszniában az egyház-
község választja, Szerbiában a püspök

nevezi ki, Montenegróban a plébánosok
állami hivatalnokok és azokat a püspök
és a vallásügyi miniszter együttesen ne-
vezik ki. Az egyházközségeknek ön-
kormányzatuk van és meri egyes metro-
poliákban az egyházközség választja a
plébánost, ezt a körülményt nem lehet
hatálytalanítani és figyelmen kívül hagyni.
Azt kívánjuk, hogy az archiereksi szá-
bor által megalkotandó egyházi törvény-

ben olyan megoldás legyen, amely sze-
rint a püspök elnöke alatt működő
szentszék válassza meg a plébánost, aki
az egyházközség élén, mint elnök mű-
ködjön.

Rendezni kívánjuk a nyugdíjkérdést és
ezt saját erőnkől megcsinálni. Végül a
közgyűlés napirendjén szerepel még
mint fontos tárgy az özvegy lelkészek
újabb házasságának kérdése is.

Közönséges bűncselekményekkel vádolják Pangaloszt és kormányát

Az új görög kormány elkobozza Pangaloszt és társai vagyonát

Athénből jelentik: Az új görög kor-
mány Pangaloszt tábornokot és kor-
mánya valamennyi tagját *hazaárulás,
valamint felségsértés büntette miatt he-
lyezel vád alá.* A felségsértést Pangaloszt
a kormány álláspontja szerint azáltal
követte el, hogy önkényesen ragadta ala-
kébe a kormányhatalmat és anélkül ala-
kitott kormányt, hogy a nemzet több-
ségétől erre erkölcsi felhatalmazást

nyert volna.

Közönséges bűncselekményekkel is vá-
dolják Pangaloszt és minisztereit, arra
való hivatkozással, hogy a diktatori ha-
talm gyakorlása közben *olyan cselek-
ményeket követtek el, amelyekkel köz-
és magánérdekeket sértettek.* Az új
kormány hír szerint e héten eltrendeli
Pangaloszt és miniszterétársai vagyonának
lefoglalását.

Anglia elutasította

Spanyolország tangeri követeléseit

**A spanyol kormány megbizottja bejelentette, hogy Spa-
nyolország lemond a népszövetségi tanácstagságról Tanger
fejében**

Londonból jelentik: A spanyol me-
morandumra adott angol válaszcjegy-
zékét hétfőn délután nyújtották át a
londoni spanyol követnek. A jegyzék
csak néhány mondatot foglal magá-
ban és azt a véleményt tartalmazza,
hogy a tangeri kérdés megoldására
az angol kormány szerint a *genfi
nemzetközi konferencia egyáltalában
nem alkalmas.*

A Times keddi vezércikkében éle-
sen elítélő hangon ír a spanyol dip-
lomáciáról, amely a lap szerint a
Népszövetség legelemibb szabályait
sem tartja szem előtt. A lap megál-
lapítja, hogy a tangeri kérdésnek
a népszövetségi tanácstagságokhoz
semmi köze sincs és a tangeri pro-
bléma a Népszövetség ülésén nem
kerülhet szónyegre.

A Times és a Daily News egyéb-
ként keddi számukban egyöntetűen
megállapítják, hogy Németországnak
a Népszövetségbe való felvétele már
is megtörténtnek tekinthető és Né-
metország már a népszövetségi ülés-
szak első hete után tagja lesz a Né-
pszövetségnek.

Genfből jelentik: A népszövetségi ta-
nács átszervezése ügyében kiküldött ta-

nulmányi bizottság albizottsága kedden
tartotta meg első ülését, amely a nyilván-
osság teljes kizárásával folyt le. Az
üléstről csak annyit szivárgott ki, hogy
a spanyol kormány megbizottja a tan-
geri kérdés ügyében hivatalos nyilatko-
zatot tett és

minden kertelés nélkül bejelentette,
hogy Spanyolország készséggel le-
mond az állandó tanácstagságra
való igényéről, ha ennek fejében a
tangeri zóna spanyol protektorátus
alá kerül.

A bizottság tagjai ez a nyilatkozat
rendkívül kinosan érintette, annál is in-
kább, mert a nyilatkozat éppen abban az
időpontban hangzott el, amikor a Né-
pszövetség tanácstagjai körében

a spanyol tagság kérdésére vonat-
kozólag már olyan megoldásra gon-
doltak, amellyel Spanyolország igé-
nyét mindenben kielégítették volna.

Népszövetségi körökben az esti órák-
ban a helyzetet nem ítélik túlságosan
kritikusnak és úgy nyilatkoznak, hogy a
Népszövetség tanácsa ezek után már
tudni fogja, mihez tartsa magát.

A polgári bíróság illetékes a lázárközi németek birtokperében

**A semmitörzsek kimondta a próbapörben a törvényszék
illetéességét**

Sokat foglalkoztatta a közvéleményt
esztendőnkön át a lázárközi birtokper. A
torontálmegyei Lázárközi határában ter-
rül el a gróf Harnoncourt és gróf Palla-
vicini-féle birtok, amelyet a háboru alatt
a budapesti Altruista-bank vett meg és
a kilencezer holdas birtokot Lázárközi,
Martinica, Ecska, Katarina és Klek köz-
ségek kiscsárdának adott el 5-10 hold-
das parcellákban. A vételárat a vevők-
nek a megállapodás szerint az Altruista-
bank becskerekli megbizottjának, Loch
Jakabnak kellett fizetni fél éves részle-
tekben. Loch azonban a háboru után
nem fogadta el többé a részletfizetése-
ket s a részleteket a németek akkor bíról-
letébe helyezték.

A jugoszláv állam megalakulása után
a torontálmegyei főispán rendeletet adott
ki, amelyben a már átírt földeket elvette
a németektől és azokat *negyvenyolc
dobroyolddan* ítélte oda, akik ezeket
a földeket, hivatkozással az agrárre-
formra, a maguk számára kérték. A
dobroyolddok annakidején erőszakkal

kergették el földjeikről a lázárközi né-
meteket és mert ezek vonakodtak az
erőszaknak engedni, a dobrovolddok
megtámadták és véresre verték őket. A
németek erre büntetőfeljelentést tettek
famadók ellen. Ez a per mindmáig nin-
csen elintézve. A lázárközi németek bir-
tokper is indítottak tulajdonjoguk meg-
állapításáért s ez a per kedden foglal-
koztatta a noviszadi semmitörzseket.

A földjeikből kiforgatott németek kö-
zül egyelőre négyen: Friedrich Péter,
Reiter Krisztina, Gertner Julianna és
Loch József próbapert indítottak tulaj-
donjog elismerése iránt. Dr. Rado-
szavljevics Szeván velikibeckerekli ügy-
véd képviselte a németeket, míg az Al-
truista-bankot dr. Gavrilla Emil képví-
selte. Ebbe a perbe beleavatkoztak az
érdekelte dobrovolddok is, akiket dr.
Zsupanszki Szlávko becskerekli ügyvéd
képvísel és akik kifogást emeltek a
becskerekli törvényszék illetékessége el-
len és a vitás ügyben az agrárminiszte-
rium illetékességét vitatták. A becskere-

ki törvényszék azonban illetékesnek mon-
dotta ki magát és 1923 október 23-án
kötelezte az Altruista-bankot, hogy a
perért 14 hold földet 15 nap alatt vég-
rehajtás terhe mellett tartozik a felperes
Friedrich Péter és társainak átadni,
egyben marasztalta a bankot az összes
perköltésekben.

Az ítélet ellen a bank és a dobrovo-
lddok is felebbezték és ennek a pernek
az eldőlétől függ az elkobzott kétezer
hold sorsa is. A felebbeviteli bíróság ez-
évi március 17-én tárgyalta a pert és
mert a kereset nem volt kellőleg felbé-
lyegezve, kötelezte a felpereseket, hogy
előbb a kétezer hold értékének megfe-
lelő többszáz ezer dinári okmánybé-
lyeget ragasszanak a benyújtott kere-
setre.

A dobrovolddok az Altruista-bank fe-
lebbezésétől függetlenül, mely különben
sem nyert eddig elintéztést, jogorvoslat-
tal éltek a becskerekli törvényszéknek az
ezügyben hozott ítéletének az illetékes-
sége vonatkozó része ellen is, amely
ügyben a noviszadi semmitörzsek ked-
den döntött és kimondta, hogy a birtok-
per eldőlésére a polgári bíróság ille-
tékes. Abban a kérdésben, hogy a szó-
banforgó földek agrárreform alá von-
hatók-e vagy sem, a semmitörzsek nem
döntött, mert ez az agrárreform érte-
lmében az agrárminiszter hatáskörébe
tartozik, aki legfelsőfokon van hivatva e
kérdésben dönteni és amely döntésért
csak a nemzetgyűlésnek és a királynak
tartozik felelősséggel.

A semmitörzsek szerint nem teljesítet-
te a dobrovolddok kívánságát és nem
mondotta ki ez ügyben az agrárminisz-
terium illetékességét.

Szeptember 15-én kezdődnek Noviszadon a jövedelmi- és forgalmi- adó tárgyalások

A pénzügyminiszter néhány nap-
pal ezelőtt Bugarszki Tódor novi-
szadi tartományi pénzügyigazgató-
sági inspektort, helyettes pénzügyi-
igazgatót a noviszadi tartományi
pénzügyigazgatóság, továbbá az ösz-
szes vajdasági kerületi és járási
pénzügyigazgatóságok ügymeneté-
nek ellenőrzésével bízta meg, miáltal
eddig noviszadi beosztása és hatás-
köre megszűnt és önálló inspekto-
rátus létesülne. A közvetlen adók ve-
zérigazgatósága azonban mindent el-
követ, hogy a minisztert ezen elha-
tározás személyi részének megvál-
toztatására rábíjja, mert Bugarszki
inspektort Noviszadon nélkülözhetet-
lennek tartja. Értesüléseink szerint
Dugarszki Tódor inspektor, aki az
adóügyeket vezeti, föltétlenül misz-
szamarad eddigi noviszadi beosztá-
sában.

A pénzügyigazgatóság elkészült a
jövedelmi- és forgalmi adókiivetési
javaslatokkal, úgy hogy azoknak
tárgyalása szeptember 15-én meg-
kezdődik. A pénzügyigazgatóság
még e héten elküldi a javaslatokat
Noviszad városához és a noviszadi
kerület községi előljárásihoz,
hogy azokat közszemlére kifüggesz-
sék. Az adókiivetésnél négy bizott-
ság fog működni és pedig két bizott-
ság Noviszad város területén a jöve-
delmi, egy a forgalmi adó kiivetésé-
re és a negyedik bizottság a kerület-
ben.

A pénzügyigazgatóság a 3. osztá-
lyu kereseti adókiivetési javaslatok-
kal még nem készült el, azok legjobb
esetben november-decemberre ké-
szülnek el. A jövedelmi- és forgalmi
adókiivetések hír szerint november
végéig minden körülmények között
befejeződnek.

A pénzügyigazgatóságnál erősen
megfogyatkozott a tisztviselők lét-
száma és ahelyett, hogy az ürese-
desben levő tisztviselőhelyeket be-
töltenék, folytonos elvezénylések és
áthelyezések történnek a pénzügyi-
igazgatóság rovására. Így legújab-
ban Mát Donát főtisztviselőt, a pénz-
ügyigazgatóság számviteli osztályá-
nak vezetőjét helyezték el Noviszad-
ról.

HIREK

Aranykapu előtt

A délután égő pillérei alatt botlott beléjük a szemem, este már erősen pöröltem magammal, eskettem a hamistannakat és halálra ítélttem mind a kettőt. A kis gimnazista lovag volt az egyik hősi vádlott, a másik a párja a kékszőknágy várkissasszony, aki nála másfél esztendővel fiatalabb testben, lehelte már tizenöt éves. Arca egy darab fehérség volt, nyers és megenni, vagy összevagdálni való, nagyokat tudott bámulni minden kis semmiségre, gyakran még okosan is. Szemében lepisszentelt vágyak sorakoztak, feszengek és vártak valami iromba, legalább a világ teremtése előtről külön nekik elskatulyázott csodára. Idetartoztak még a rugórajáró mellek és térdek, amint a kis szoknya hajkait verték föl és mindezek fölött andalgott az okos szűzek nyugalmas bölcsessége, amely óvatos előrelátással három éjszakára hozott magával olajat a lámpában. Ámulni való volt, ahogy lépdeltek, olyan tipegősen-kopogósan, önhitt ügyetlen dévajtságban kifényesített szívvel és cipőkkel, mintha vizitációra mennének az aranykapu elé, aki rájuk lehel és a törvényhez alkalmazkodva, de simogató orvosi gyengédséggel, mint illik: levetkőzteti őket, le-méri a magasságukat és kimondja a boldogító *alkalmas-t.* Nem irigykedtem ezért a szegénylős közös boldogsággért, nem is kívántam majszolni az édességet, amit keverték maguknak és ők se voltak ellenségeim semmiben. Mellükön sütkérezett a hit és erőlködve ragyogott mint az olajjal teli pohárba esett gyertyafény, ajkuk lendületre intett, akár egy piros trambulín és szösze mondaitaik rózsás nevető homlokukkal ugrándoztak le róla az élet gyorsan lélekző hullámaiba. Az ártatlanságot maguk előtt hordozták, mint a fodros patyolatkötenyt, vagy mint az előrenyújtott mécsét a remegni nem szabad kezekben. De épen ez volt az ő vétkük és galádságuk, ez a bizalmas tisztaság, a hites hősiesség, a szempillák foglalatja, amely diónyi nedves gyöngyöt tartott magában és locsolta belőle a sugarat minden kétes garádics fölé. Én igazságos bíró voltam, amikor este magam elé térdeltettem a képüket és szárazon rájuk olvastam a halált íté-lő paragrafust. Vallatás se kellett, vádoló magam voltam és a parázsló gerendákon tancoló délután meséjét tudtam bemondás és elfajzás nélkül, mint ahogy bizonyos, hogy milliótól fölfelé is tudok számlálni, ha nem is próbáltam soha. Fekete karikában lépdeltek, váromok ljeztek bennük elátkozottan és ők, a megátalkodottak, hitték, hogy a szívár-vány hajlott ága issza lelkiükről a szép érzések tengerét és hogy kápolna énekli havas vasárnapját a mellük fölött. Mi-lyen friss a fű — mondogatták és gyerekesen húzgálták rajta lábait, pedig posvány ásitott alatuik, amely mérget cikáz a lehetőbe és megsárgítja a vért. Az a fölhő de fehér, mint a ruhád, vagy édes hab talán — gondolta a fiu behunyt szemmel bensőségesen. A fölhő szeny-nyes volt akár a darócból szabott rab-öltöny, pár pillanatra ugyan fölötte jár-tak, láttam is, de egyikükön váraulanul nagyot lökött valami, saját szívük egy-szerre dobbanása talán és a test zuhan-t, utjában a fölhőt is horzsolta, olyan lett a széle, mint a véres szakáll. A lány le akart szakítani egy virágot, a fiu lefog-ta a kezét: ne bántsd! Azt hitté jót tesz, pedig viperafészek fölött bénította meg a halál kerekét. Mulatságos dolog kö-vetkezett utána: a lány ujján picit bogár szaladt, nevettek neki, a fiu is oda tar-totta a kezét, a piros bogár apró lépé-seivel viszkető utat csipkézve maga után átmert a csendes lovag tenyerébe. Ez a legcsunyahabb parázsnaság — jegyeztem be a vádirathat. Aztán áhitatosan kezét fogták s közben ráérték egy halk nőta dallamát dudolni. A kézfogásból a sátán lelkének fekete csészébe szűrődött a meleg s ugyanakkor messze egy céda asszony festette ajkát a tükör előtt és rekedten ugyanazt a szöveget mormolta, amelynek dallama az ő szájukon olvas-tott tüzes gyöngyök. Én tudom, az ő serlegük méregkeverő pohár s nyugod-tan öltöttem föl a lógát, hogy láletet

olvassak rájuk mindenért, amit egymás-ból és a nekik fehéredő délutánból ma-gukba szívtak. Ez a halál paragrafusa végérvényesen és kegyelem nélkül. Hol-nap, vagy holnapután, vagy egy év mul-va, hiszen nem sürgető, eljön a vörös hóhér, az élet és ki fogja végezni mind-kettőjüket.

Berényi János

*

— A szuboticei villanygyár ajánlata a városi tanács előtt. Szubotica város tanácsa csütörtökön délutánra rendkívüli ülést hívott össze, amelyen a villanygyár ajánlatával fognak foglalkozni. A villanygyár, mint ismeretes, a palicsi kettős-vágány kiépítését és más utvonalak építé-sét vállalja, ha a város a szerződést harminc évre meghosszabbítja. A vil-lanygyár ajánlatát a polgármester-he-lyettes kiadta a tanácsnokoknak átlanul-mányozás végett és a tanácsnokok a csütörtöki rendkívüli tanácsülésen fog-ják észrevételeiket megtenni.

— Tizenkét évre visszamenőleg felü-lvizsgálják Szentá város számvevőségét. Szentáról jelentik: A belügyminiszterium Dadics Radivojt, a belügyminiszterium számvevőségének főnökét, a vajdasági városok számvevőségeinek felülvizgá-latára küldte ki. A felülvizgató Szentá-ról már több, mint egy évtizede nem ejtették meg, ezért több hónapot fog-igénybe venni a munka. A belügyminis-teri kiküldöttét Giffinger Imre vármegyei főszámvevő segíti ellenőrző munkájában. A vizsgálat kiterjed az összes számadásokra, a vagyonzkezelésre, a városi törzsvagyon jövedelmeinek fel-használására. A hétfői napot az árva-pénztárak felülvizgálatával töltötte a belügyminiszteri kiküldött és megállapi-totta, hogy az árvtári kölcsönök te-lekkönyvi bekebelezése körül nem a tör-vény szerint megkövetelt módon jártak el. Az ebből származó károkat a ta-nácsstagok, másodsorban pedig az árva-tartalékalap kezelői felelősek. A vajda-sági városok számvevőségeinek felü-lvizsgálása után a vármegyei számvevő-ség felülvizsgálására kerül a sor.

— Áthelyezés. Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi minisztérium Marino-vics Jeliszaveta és Marinovics Szlavka tanítókat Bácsko-Petrovoszelóra he-lyezte át. Pretics Pravodoljub becskerei-ki és Engels Miklós módosítanót a köz-oktatásügyi minisztérium nyugdíjazta.

— A jugoszláv hadseregben szolgált külföldiek állampolgársága. A belügymi-niszterium rendelete értelmében azok a külföldi állampolgárok, akik a jugoszláv hadseregben szolgálatot teljesítettek, el-nyerhetik a jugoszláv állampolgárságot. Az erre vonatkozó kérvényeket augusz-tus 31-ig kellett volna benyújtani, a szu-boticei városi tanács azonban a kérvé-nyek beadásának határidejét szeptember 30-ikáig meghosszabbította. Bővebb fel-világosítást a csatolandó okmányokra vonatkozólag a szuboticei főispáni hi-vatal ad.

— Egészségügyi razzia a szuboticei piacon. A szuboticei rendőrség köz-egészségügyi osztálya kedden reggel razzitát tartott a szuboticei piacon. A razzia alkalmával a rendőrség Rideg Fe-renc és Csiszár Pál piaci árusoknál nagy mennyiségű éretlen dinnyét talált. A rendőrség háromszáznegyven darab diny-nyét elkobzott. Kovácsévics János piaci husárusnál romlott húst találtak, amit szintén elkoboztak. A rendőrség a rom-lott áru tulajdonosai ellen megtette a büntető feljelentést. A kihágási osztály vezetője, Cankovics Miodrag rendőrka-pitány kedden Miskovics Lukács polgári rendőrbiztost nevezte ki a piac felügye-lőjévé.

— A lezuhant virágcserep súlyosan megsebesített egy kisleányt. Zagrebből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délelőtt a tisztviselő ott-hon egy üzlete előtt Staresinics Mará két éves kisleány a ház előtt játszott, mikor az emeleti ablakból egy nehéz vi-rágcserep zuhant le és a gyermeket su-lyosan megsebesítette. A mentők a kör-házba szállították Staresinics Marát, a hol megállapították, hogy koponyacsont-törést szenvedett. A rendőrség szigorú eljárást indított, mert tudvalevőleg nem szabad a nyitott ablakon virágcserepet tartani.

— Az olasz határőrség letartóztatott egy fényképező francia társaságot. Pá-risból jelentik: A lapok jelentése szerint a marseillei prefektúrán igen sokan tet-tek panaszt amiatt, hogy az olasz határ-mentén a francia turistákkal igen kimé-letlenül bánnak. Egy autobus huszon-nyolc francia utassal néhány nappal ez-előtt eltévedt az olasz határon, ahol a karabinierik az egész társaságot letar-tóztatták, a rendőrszobára szállították és csak hosszas vizsgálat után bocsá-tották el a kirándulókat. Most ismét ki-nos incidensről érkezett jelentés. Egy na-gyobb turistacsoport, amelynek tagjai a határ közelében nyaraltak, kirándult egy olasz faluba, amely közvetlenül a határ-mentén fekszik. A kirándulók egyike fényképezőgépet vitt magával. Amint a faluba beértek, a karabinierik letartóztat-ták őket és kémkedés gyanúja miatt va-lamennyiüket elzárták. A társaság tagjai még mindig a börtönben ülnek és távira-tot intéztek a marseillei hatóságokhoz, hogy szabadítsák ki őket.

— Abd el Krim megérkezett Marseil-lebe. Párisból jelentik: Abd el Krim kedden megérkezett Marseillebe, ahol az egyik partmenti szigeten vesztegár alá helyezték. Abd el Krim mindaddig ezen a szigeten marad, amíg a Thyers gő-zös Reunion szigetére nem szállítja.

— Ujabb tizenhat szentá tisztviselőt függesztett fel a belügyminiszter. Szent-áról jelentik: A belügyminiszter Szentá város hét főtisztviselőjének felmentése után még tizenhat tisztviselő felfüggesz-tését rendelte el. Eszerint Rákics Lázár-né, Rác Valéria, Jovics Alekszandar, Vuics Zoltán, Sedrov Györgye napidija-sokat, Csejovics Dusán, Bojin Drago-ljub, Milovanov Joca, Vujacsics Ivó rend-őrök, Szlávnics Milorád, Csoviics Nes-ztor, Kragujevics Szevén fogasztási adóhivatalnokokat, Csabai György vá-rósi szolgát, Babin Vlada, Branovacski Dusán hidvámszedőket és Vuics Gyor-gye adóhivatalnokot szeptember hó el-sőjével felmentik állásuktól.

— A hittérítő halála. Sanghából je-lentik: Ruyfellaert atya, belga katolikus lelkész, aki 1910. óta Suigjuang vikáriu-sa, gyilkosságnak esett áldozatul. Ami-dőn Sansi tartományon átutazott, a rab-lók puskalövéssekkel súlyosan megsebe-sítették és kínai szolgáját megölték. A lelkészt Kang-Fang-Giang-Cse-be szállították, ahol belehalt sebeibe.

— A repülőgépbiztosítás kérdésének nemzetközi szabályozása. Berlinből je-lentik: A kontinens nagyarányú és egy-re fokozódó repülési forgalma mellett szakkörökben érthető kíváncsisággal te-kintenek a repülőgépbiztosítás díjté-leinek és az egész kérdés módozatainak egyöntetű szabályozása elé, ami a szept-ember elején Scheweningben tartandó nemzetközi szállítmánybiztosítási érte-kezletnek egyik nagyfontosságú pro-grampontja. A konferencia internacioná-lis találkozója Európa, Amerika sőt a távoli Japán biztosítási korifeusainak és a szoros tárgysorozaton kívül jelentősé-gét főként biztosítási börze jellege adja újabb vizsontbiztosítási kapcsolatok kér-désében.

— A szeptember 6-iki katonai repülő-verseny résztvevői. Noviszadról jelen-tik: A szeptember 6-iki országos ka-tonai repülőversenyen, amelyet a kato-nai repülőparancsnokság Noviszad—Szkoplye—Zagreb—Noviszad között ren-dez, eddig a következő katonai nevezé-sek érkeztek be: Tomics Miodrag őr-nagy, Navratil Mirosláv őrnagy, Seba-lin Sergie elsőosztályu kapitány, Már-kovics Jován II. o. százados, Jerolin Novák és Grádicsnicski Ferdo II. o. szá-zadosok, Pájevics Dragoljub, Negován Jenő, Tudori Adolf és Vidale Oszkár pilóta főhadnagyok, Jaklics Bogoljub és Nettmann Ágoston, pilóta őrmesterek.

— Meglopta vadházastársát. Novi-szadról jelentik: A noviszadi törvény-szék hétfőn vonta felelősségre Márics Toso noviszadi pincért, mert 1918 feb-ruár elején Tovarisevón Zsivkov Sztána lakásából 500 dinárt érő holmit lopott. A törvényszék miután a bűncselekmény elévült, a vádlottat ez okból felmen-tette.

— Szabadlábrahelyezték Radovánovics Pétert. Noviszadról jelentik: A no-viszadi törvényszék vizsgálóbírája ez évi május 19-én elrendelte a vizsgálat-fogságot Radovánovics Péter zsabaly-földbirtokos és gabonakereskedő ellen, akit többen feljelentettek, mert szerin-tük Radovánovics őket érzékenyen megkárosította. A vádtanács helyben-hagyta a letartóztatási végzést, míg a felelbiteli bíróság hétfőn elrendelte Radovánovics szabadlábrahelyezését. Radovánovics még hétfőn szabadlábra került.

— Tolvajhajsza a becskerekeli főuccán. Becskerekéről jelentik: Izgalmas tolvaj-hajsza folyt le kedd délelőtt a becske-reki főuccán. Ludvig József supljajai földművesnél mint béres szolgált Barba János magyaritebei legény. A múlt év-ben Barba tíz métermázsza buzát ellopott a magtárból és azt eladta kétezeröttszáz dinárért, aztán megszökött. Ludvig fel-jelentést tett ellene a csendőrségen, a tolvajt azonban nem sikerült seholsem megtalálni. Kedden Ludvig kocsin Becs-kerekre érkezett és a piacon találkozott volt béresével, akit rögtön fülöncsipett és be akarta kísérni a rendőrségre. A főuccán menet Barba kiszakította ma-gát Ludvig kezéből és futásnak eredt, az izgalmas hajsza után a járőrelők se-gítségével azonban sikerült újból elfog-ni. A rendőrség letartóztatta.

— Felmentés a királlysértés vádja alól. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntetőtanácsa hétfőn fel-mentette Baltmann Sebestyén brégi földművest, akit az ügyészség királlysér-téssel vádolt. A kihallgatott tanúk két-ségtelenül igazolták, hogy a vádlott be-számíthatatlanságig részeg volt, mikor az inkriminált kifejezést használta. Az államügyész felebbezett.

— Feloldották a Pansevő—Vladimi-rovác vasutat a zár alól. Noviszadról jelentik: Pansevő városa 1900-ban fel-építette a Pansevő—Vladimirovac-i he-lyiérdekű vasutat, amelynek 35 kilomé-ter hosszú vonala összekötő kapocsként szolgált Pansevő—Vrsac—Kovin vas-utvonal között. A magyar törvények szerint a helyiérdekű vasut üzemet a szerződés értelmében az államvasut sa-ját kezelésében tartotta fenn, míg Pan-sevő városa a bruttójövedelemből a személyforgalom után 50, az áruforga-lom után pedig 60—70%-ot kapott. A jugoszláv kormány 1918-ban zár alá vette a vasutat és Pansevő városa az-óta nem részesült a jövedelemből. Pan-sevő városának hosszas utánjárás után sikerült a szakvesztrálás alól a vasutat feloldani és ezidő szerint tárgyalások folynak az iránt, hogy Pansevő városa a háboru előtti anyagi részesedést meg-kapja, ami lenyegesen lendíteni fog a város anyagi helyzetén.

— Templomot építenek Batinán. Bati-náról jelentik: Szeptember 5-ikén helye-zik le ünnepélyes keretek között a bati-nai római katolikus templom alapkövét. Az ünnepély alkalmára a batinai önkén-tes tüzoltótestület a következő progra-mot állította össze: Hajnali ébresztő. A vendégek fogadása. Táborig mise az épü-lő templom helyén és az alapkö letové-se, utána a tüzoltóság felvonulása. Déli egy órakor bankett. Délután 5 órakor népiünnepély. Este 8 órakor színelőadás, utána reggelig tánc.

— A becskerekeli magántisztviselők taggyűlése. Becskerekéről jelentik: A ma-gántisztviselők és kereskedelmi alkalma-zottak vezetősége vasárnap este nyolc órára a Central-szállóban általános tag-gyűlést hívott össze, amelyen a hétköz-napi üzletzárások és a vasárnapi mun-kaszünet ellenőrzésével megbízott bi-zottságok jelentést fognak tenni műkö-désükről.

— A szuboticei Francia Klub szezon-nyitó műsoros estélye. A szuboticei Francia Klub a Bányás-szállóba helye-zte át helyiségeit. A klub az új helyisé-géit szeptember hó 1-én, szerdán nyitja meg, műsoros táncestélyel. Az estély este hétfiz órakor kezdődik. Estélyruha nem kötelező. Az estély palicsi részt-vevői számára éjjelután két órakor kü-lön villamoskocsik indulnak Palicsra.

— **Elhalasztották a malldjos-kutasi iparvasut kiépítését.** Malldjosról jelentik: A cserevenkai cukorgyár még régebben tervbe vette Malldjos és Kutaspusztá között egy iparvasut kiépítését, hogy megkönnyítse a cukorrépa szállítását. A vasut kiépítése azonban a tavasszal nem kezdődött el és a gyár igazgatósága szerint az idén nem is kezdik meg a vonal kiépítését.

— **Briand és Paul Bouncourt elutaztak Genfbe.** Párisból jelentik: Briand külügyminiszter és Paul Bouncourt, a népszövetségi francia delegáció vezetői kedd este elutaztak Genfbe.

— **Miljukov nem ellensége Jugoszláviának.** Párisból jelentik: Miljukov volt orosz külügyminiszter, a kadetpárt vezére hosszabban nyilatkozott újságírók előtt arról, hogy Oroszországnak milyen külpolitikát kell követnie. Nyilatkozatában Miljukov kijelentette, hogy nem igaz az, mintha ő Jugoszlávia ellensége volna, hanem csupán a macedónoknak azt a törekvését támogatja, amellyel autonómiát követelnek.

— **Kalabar győzött a ljubljana sakk-sersenyen.** Ljubljana-ból jelentik: A ljubljanai országos sakkverseny a varazsdini Kalabar győzelmével végződött. Kalabar a zagrebi Rozsics ellen megnyerte mindkét döntő partit és így az 1926-27. évi országos bajnokságot is. Rozsicsnak megengedik, hogy résztvehesse az országos bajnoki tornán és abban az esetben, ha harminchárom százalékos pontot ér el, őt is megilleti a mesteri cím.

— **Mozgalom a noviszadi zsidó árva- és szegényház létesítése érdekében.** A noviszadi zsidó árva- és szegényház létesítését előkészítő bizottság felhívást bocsátott ki, amelyben az őszi ünnepek előtt felhívja Jugoszlávia zsidóságát, hogy az ünnepek alatt adakozzanak a felépítendő noviszadi zsidó árva- és szegényház javára. A felhívás szerint a nemes célra eddig már több százezer dinár adomány gyűlt egybe és Noviszad város hatszázhatvan négyzetméternyi területet engedett át ingyen az épület céljára. A felhívás szerint még az őszi folyamán összehívják a közgyűlést, amely az árva- és szegényház felépítésére vonatkozólag végleg intézkedni fog. A felhívás felhívja a zsidó hívők figyelmét az ünnepek előtt a szubotikai Singer Bernát-szeretetházegyesület kórházára is.

— **Repülőszerecséltenség az olasz trónörökös tiszteletére rendezett ünnepségen.** Milánóból jelentik: Brunico déltiroli városban az olasz trónörökös tiszteletére nagy ünnepségek voltak, amelyek folyamán halálos repülőszerecséltenség történt. Két katonai repülőgép, amely a város fölött keringett, összeütközött és lezuhant. A repülőgépek pilótáit és egy tisztet holtan hozták ki a gépek roncsai alól.

— **Szeptemberben folytatják a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalásokat.** Budapestről jelentik: A június folyamán Beogradban lefolytatott jugoszláv-magyar tárgyalások tudvaleg több egyezmény megkötésével végződtek. Ezek az egyezmények azonban nem merítették ki a két ország között rendezésre váró kérdéseket és ezért a két kormány a még hátralevő pénzügyi és gazdasági kérdéseket a szeptember végén meginduló újabb tárgyalásokon fogja rendezni.

— **Beiratások a bácska iskolákba.** Szomborból jelentik: A szombori tanügyi inspektorátus rendeletet adott ki, amely szerint a vármegye területén az összes állami és megyei elemi iskolákban szeptember elsején és harmadikán tartandók meg a beiratások.

— **A noviszadi kereskedelmi és iparkamara vezetői Apatinban.** Apatinból jelentik: Popovics Nikola, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara elnöke Koszics Mirkó dr. egyetemi tanár, kamarai főtitkár kíséretében szombaton Apatinban volt és Svetlik Mihály apatini kamarai tag kalauzolása mellett megtekintették az apatini ipartepeket. A szemle végeztével megbeszéltek a módokat, amelyekkel az ipartepek állami támogatása keresztülvihető lenne.

— **Halálos játék a revolverrel.** Beogradból jelentik: Prikics Alekszander gyári tisztviselő kedden délelőtt megjelent a beogradi rendőrfőnök előtt és bejelentette, hogy négy éves kisfiát Topcsiderben vasárnapi kirándulása alkalmával egy előkelő beogradi család gyermekkel revolverrel súlyosan megsebesítették. Prikics felesége vasárnap kisfiával elstájt Skorpe, a Praska Banka igazgatójának villája előtt. A bankigazgató gyermekei a villából hirtelen lövöldözni kezdtek és két lövés eltalálta a kisfiút. Az egyik golyó a fejébe, a másik a mellébe furódott a négyéves fiúnak, aki most a halállal vívódik. A rendőrfőnök utasítására a rendőrség megindította az eljárást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a végzetes játékért.

— **Tizmillió font kölcsön a görög valuta stabilizálására.** Athénből jelentik: Még a legutóbbi görög államcsíny előtt a görög kormány tizmillió angol fontra szóló kölcsönajánlatot kapott, ha átadja a petróleum- és benzinmonopóliumot. A kölcsönt vagy Londonban, vagy Amerikában szándékoznak kibocsátani és a célja a görög drachma stabilizálása volna.

— **Megszűnt a noviszadi Wagner-kávéház és cukrászda.** Noviszadról jelentik: Noviszad legelőkelőbb kávéházát, a Wagner cukrászda-kávéházát bezárták. A Wagner-pincét, amelynek étterme a közönség kedvenc találkozóhelye volt, kedden éjjel zárták le, de néhány nap múlva Lukacsics Stevan, a Sloboda éttermi főpincére és Kote Gyula vendéglős vezetése mellett újra megnyitják. A kávéház helyére Róth Manó és Fiai magy szörmeüzlete kerül.

— **A zagrebi kommunista-letartóztatások.** Zagrebból jelentik: A rendőrség tovább is titkolja a kommunista letartóztatások hátterét. Az a hír szivárgott ki, hogy a kommunista híreben álló két letartóztatottat azzal gyanúsították, hogy a postakarékpénztári csalásért jogerősen nyolc évi börtönre ítélt Mikolji Voljkóval állottak összeköttetésben. A Mikolji elleni tárgyaláson nem lehetett kideríteni, hogy a sikkasztott összegből több mint egymillió dinár hova került. Mikolji állandóan hangoztatja, hogy az összeget a bécsi kommunista agitációs pénztárba juttatta. A rendőrség, úgy látszik, most megtalálta ennek az összegnek a nyomát. Hír szerint az ügy főgyanusítottja külföldre menekült, de kérni fogják kiadatását azon a címen, hogy nem tisztára politikai bűncselekmény, amivel vádolják. A neveket a rendőrség még mindig titokban tartja.

— **Ferdinánd király elutazott Párisból.** Párisból jelentik: Ferdinánd király elutazott Párisból. A pályaudvaron a köztársasági elnök és a francia kormány megbízottai, valamint a párisi román követség személyzete és a román kolónia tagjai vettek búcsút az uralkodótól.

— **Jugoszláv hősi halottak emléke Romániában.** Szeptember 6-ikán egy jugoszláv delegáció megy Bukarestbe, amely a Romániában hősi halált halt szerb katonák emlékére emelt medjidjei emlékoszlop leleplezésén vesz részt. A küldöttséget Hadzsics tábornok, a király szárnysegéde vezeti.

— **Döntés a sirigli püspöki uradalom földjei ügyében.** Noviszadról jelentik: Az agrárreformminiszterium a noviszadi püspökség tulajdonát képező földek ügyében meghozta a döntését, amely szerint a noviszadi püspökség birtokában csak 250 hold maradhat meg, míg a többi a szrbobráni, turjai, pasicsevói, bácsko-gradistei, sztari-urbászi, sztari-sóvi, csenei és kliszai agrárérdekeltek közt osztandó fel. A netán fenmaradó földek a vajszkai és a Zsiva árterületen károsodást szenvedett gyarmatosok közt osztandók fel.

— **Meghalt Noviszad főorvosa.** Noviszadról jelentik: Dr. Szejtics Jovan noviszadi városi tisztifőorvos hétfőn, hosszas betegeskedés után meghalt. Az ősz főorvost kedden délután 3 órakor temették nagy részvét mellett. A temetésen a városi tanács testületileg jelent meg.

— **Égő kisfiu.** Hétfőn délután súlyos égési sebekkel a szubotikai közkórházba szállították Simics Miklós öt éves kisfiút. Simics Lázár sebesítési gazdálkodó kisfiát. Simics Miklós, hétfőn ebéd után a konyhából egy doboz gyufát vitt el és kiszaladt a szántóföldre. A kisfiu leült és sorban gyújtotta a gyufaszálakat a miket a földre dobált. Több égő gyufaszál azonban a ruhájára esett és több helyen meggyújtotta a gyermek ruháját, amely csakhamar lángrakapott. Az öt éves kisfiu erre futni kezdett a tanya felé. Jajveszékeltetésére figyelmesek lettek szülei, akik rémülten futottak oda, a kuthoz vitték gyermeküket, a vályuba fektették és leöntötték vízzel. Ezután nyomban kocsira tették a kisfiút és beszállították a szubotikai közkórházba ahol ápolás alá vették. A kisgyermek mellén, lábain, fején és kezein súlyos égési sebeket szenvedett. A vigyázatlan szülők ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Öngyilkosság Vecsera Mária sírján.** Bécsből jelentik: Evald Laumann huszonkét éves bécsi postás Doliner György nevű templomi karénekes barátjával felkereste Vecsera Mária sírját és ott öngyilkosságot követett el. Hátrahagyott levelében kéri, hogy Vecsera Mária mellé temessék el. A rendőrség az ügyben gyanusnak találja Doliner szerepét és azt hiszik, hogy ő ölte meg Laumann. Dollinert letartóztatták.

— **Visszavonta belmerését az osztrák monopolsalás fővádlottja.** Osztrákról jelentik: Láng Izsót, az osztrák monopolsalás fővádlottját, aki a napokban került vissza a sztenyeváci elme-egógyógyintézetből, mert a megfigyelő orvosok normálisnak nyilvánították, kedden hallgatta ki az osztrák vizsgálóbíró. Láng Izsó kihallgatása meglepetéssel szolgált, mert Láng visszavonta az egy év előtt tett összes eddigi vallomásait és teljesen ártatlannak mondta magát.

— **Lezuhant egy szlovéniai község.** Ljubljana-ból jelentik: Donja Dukvica község, melynek mintegy kétezer lakosa van, hétfőn teljesen leégett. A hatalmas tűzvészsel szemben teljesen tehetetlen volt a lakosság, amely fejvesztetten menekült a községből. Egy-két ház kivételével valamennyi épület elpusztult. A tűz okát még nem sikerült megállapítani. A kár többszáz ezer dinár.

— **Közkereseti betörőtársaság.** Szovataról jelentik: Hetek óta a betörések egész sorozatát követték el Szovatafürdőn, különösen azokban a villákban, amelyeket a fürdővendégek már elhagytak. Hétfőn éjszaka két csendőr állt a villák előtt lesbe és elfogott három bekormozott arcú egyént, akik ép be akartak hatolni az egyik villába. Kiderült, hogy egyikük Sztroia Sándor, Szovata legvagyonosabb gazdája és a megyei törvényhatóság tagja, aki közkereseti alapon betörő társaságot alapított és már hetek óta követte el bandájával a betöréseket. Sztroinak Szovata községben két háza és nagy földbirtoka van. A betörőbanda tagjait letartóztatták.

— **Hollywoodban temetik el Rudolf Valentint.** Newyorkból jelentik: A newyorki székesegyházban hétfőn tartották meg a gyászmisét Rudolf Valentinoért. A népszerű filmművész tetemét kedden különvonattal Hollywoodba szállították, ahol örök nyugalomra helyezik.

— **Váltóhamisításért elítélt lengyel államügyész.** Varsóból jelentik: A varsói törvénytörés kedden egy évi súlyos börtönre ítélte Trustkovszki államügyészt közönséges váltóhamisítás miatt.

— **Lady Astor költségesen...** Londonból jelentik: Emlékeztet, hogy Lady Astor, az alsóház konzervatív nőképviseelője néhány hónappal ezelőtt megunt hallgatni a kommunisták Oroszországot dicsőítő szónokatait és kijelentette, hogy minden angol munkást, aki Oroszországba kívánczik, a saját költségén szállíttat ki az igéret földjére. Csak most jelentkezett az első angol, aki elfogadta Lady Astor ajánlatát, egy Morton nevű glasgowi munkás személyében. Morton feleségével és két gyermekével Lady Astor költségén máris haza szállt, hogy Oroszországba utaz- zék.

— **Hivatalos ünnepléssel fogadták Newyorkban Oderle Gertrudot, a La Manche csatorna átúszóját.** Newyorkból jelentik: Oderle Gertrudot, a La Manche csatorna átúszóját óriási tömegek fogadták megérkezésekor. Oderle a Berengarie gyorsgőzessel érkezett, amelyről előkelő személyiségekkel megrakott másik gőzös vitte a partra. A Broadway-n, a melyen keresztül a városházára vitték, hatalmas tömegek gyűltek össze tiszteletére. A városházán Walter polgármester üdvözölte és átnyújtott neki egy díszokmányt. A türelmetlen tömeg közben áttörte a rendőrkordont, úgyhogy a városháza kapuit be kellett zárni. A tolongásban hatan megsebesültek.

— **Halálozás.** Tóth Antal volt szubotikai fűszerkereskedő és vendéglős szentán hetvenöt éves korában meghalt. Holttestét hazahozták Szubotica-ra. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a szentai-temető halottasházából.

— **Beiratkozások a zagrebi egyetemen.** Zagrebből jelentik: A zagrebi egyetem valamennyi fakultására szeptember 25-ikén kezdődnek a beiratkozások és október 2-ikéig tartanak.

— **Őszi nagyvásár Debeljácsán.** Bácskáról jelentik: A debeljácsai őszi nagyvásár szeptember 3., 4. és 5-ikén lesz. A suplajai őszi vásárt szeptember 5-ikén tartják meg.

— **A szubotikai kerületi iskolaszék ülése.** A szubotikai kerületi iskolaszék szombaton, szeptember 4-ikén, a városháza közgyűlési termében rendes ülést tart. Az ülésen a jövő iskolaévre vonatkozó fontos ügyekben fognak határozni.

— **Bácska-Palánka helyett Sztari-Palánka.** Szomborból jelentik: Palánkáról kedden nagyobb küldöttség utazott Beogradba, hogy kérje a járási székhelynek Bácska-Palánkáról Sztari-Palánkára való áthelyezését.

— **Az árvíz és a dobrovoljácok.** Szomborból jelentik: Telecska község népes küldöttsége járt kedden Szomborban az alispáni hivatalban és elpanaszolták, hogy a községbe az árvízkor több dobrovoljácot telepítettek le. Amíg a község lakossága az árvízvédelmi munkálatoknál volt elfoglalva, azalatt a dobrovoljácok teljesen berendezkedtek a faluban és bár régi lakóhelyük határában már megszűnt az árvíz, ma sem hajlandók Telecskáról elvonulni, nemcsak el tartatják magukat a falu népével, hanem azokat állandóan inzultálják. A küldöttség azt kérte az alispántól, hogy telepítsék vissza a dobrovoljácokat illetékességi helyükre. Az alispán az érdekes panasz ügyében jelentést tett a főispánnak, aki elrendelte a vizsgálatot.

— **Autószerecséltenség a mohácsi ünnepségek után.** Pécsről jelentik: A vasárnapi mohácsi ünnepségek után tragikus autószerecséltenség történt. Egy utasokkal zsufolt autóbussz Szajk község közelében elgázolta Storc János tizenhárom éves kisfiút, aki az uton játszott. A hatalmas autóbussz levágta a kisfiu fejét, úgyhogy a szerencsétlen gyermek azonnal meghalt. Amikor a szerencsétlenségnek híre ment Szajk községben, a lakosság felkészült, hogy megakadályozza az autó-közlekedést és csak a csendőrség beavatkozása tudta elejét venni a nagyobb bajnak.

— **Beiratások az apatini iskolákban.** Apatinból jelentik: Az apatini fiú- és leány polgári iskola, valamint az elemi iskolákban szeptember 1., 2. és 3-án történnek a beiratkozások. Az előadások szeptember hó 9-én kezdődnek.

— **Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralla Aleksandra ul. 4. Rossia Fonsiere palota) az összes szépséghibákat u. m. szemlő, pattanás, májfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, pude- rok, gyöngyszappanok, arcfehérítő és szemlőkenőcsök szétkaldése az egész országban utánvéttel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.**

— **Lebukott a szikláról fényképezés közben.** Vrsacról jelentik: A vrsaci hegyoldalra nagyobb társaság rándult ki. A társaság egyik tagja, Chaens Péter felvett akart csinálni, de fényképezés közben lezuhant egy szikláról és eszméletlenül terült el a földön. Beszállították a kórházba.

— **Szurkáló gépész.** Vrsacról jelentik: Kriszta György vrsaci cséplőgéptulajdonos gépésze Malivuk Szvetozár összeszóltalkozott Krisztaival, majd kést rántott és az asszony vállába szurta. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Jótevény hangverseny Vrsacon.** Vrsacról jelentik: A nemrég alakult műkedvelő vonós zenekar Hochstrasser zenei tanár vezetésével jól sikerült jótevény célú hangversenyt rendezett a munkás-otthonban. A hangversenyt Hochstrasser fuvós orchestra nyitotta meg, majd a műkedvelő zenekar egy Mozart kompozíciót adott elő. Hauser Tivadar mesterien játszott zongorán Grieg és Chopin darabokat. Rusznjak Antal hegedűszólió, Hochstrasser gordonka-szólió nagy sikert arattak. A nyílt hangversenyt Rusznjak—Kampf—Oswald—Hochstrasser négyes zárta be.

— **Tolvaj mezőőr.** Noviszadról jelentik: A temerini rendőrség letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába kísérte Bain Joco temerini mezőőrt, aki Sági Pál és Szalai Mihály temerini gazdák földjéről több kocsis szénát és szalmát lopott és azt eladta.

— **Betörés Vrsacon.** Vrsacról jelentik: A város legforgalmasabb helyén, a Kralj Petár-téren, fényes nappal ismeretlen tettes átkulcsal kinyitotta Vigh Simon cipőüzletét, ahonnan haterzer dinár értékű árut vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Házasság.** Schiller Frida és Dušan Zarác Noviszad, f. hó 29-ikén házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Uj iskolát állítottak fel Malidjorsou.** Malidjorsou jelentik: A község kérésére a volt malidjosi gazdaszónykepző iskola épületében új elemi iskolát állítottak fel. Az iskolában már szeptemberben megkezdődik a tanítás.

— **Az árvizkárosultakért.** Malidjorsou jelentik: A malidjosi gazdasági egyesület akciót indított az árvizkárosultak segélyezésére. Az akció főképp arra irányul, hogy az árvizkárosultaknak munkát juttassanak és ezáltal biztosítsák megélhetésüket.

Dr. Schossberger Sándor operatőr, nőgyógyász, rendelőjét és röntgenlaboratóriumát Jevreiska 13. I. alá helyezte.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, szept. 2

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Schubert-est. 21.10: Operaelőadás.

Milanó (320): 16.35: Művészdélután. 21.12: Koncert. 23: Jazzband.

London (365): 16.20: Uzsonnahangverseny. 18: Táncczene. 20.40: Hangverseny. 22: Angol dalok. 22.30: Táncczene.

HÁROM SZÓ!

BROADCASTINGRÁDIÓ
KONRATH D. D.
SUBOTICA

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.30: Szimfonikus hangverseny.

Róma (426): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

München (435): 16.35: Koncert. 19.45: Operettzene.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 20.30: Karének. 22.30: Táncczene.

Budapest (560): 9.12 és 15: Hírek, közgazdaság. 16: Divattárcák. 17.30: Kamarazene. 20.30: Hangverseny. 22.15: Táncczene.

KÖZGAZDASÁG

A házalókereskedelem szabályozása

A kereskedelmi miniszterium rendeltetleg szabályozta a házaló és tarisznyás vándorkereskedést. A rendelet, amely most érkezett le a szubotical Lloydhoz, a következő intézkedéseket tartalmazza:

Házalási engedélyt kizárólag az a hatóság adhat ki, amelyet a házalási előírások erre felhatalmaznak: Dalmácia, Szlovénia, Bosznia és Hercegovina területén a járási főnökök, Horvátországban és Szlavóniában a főispánok, illetve Zagreb, Varasdin, Osizjek, Zemun városokban a városi tanács, **Bánska és Baranya területén a szombori és becskerekli alispán, autonóm városokban a városi főispán.** Szerbiában és Montenegróban a főispánok, illetve a városigazgatóságok adnak ki házalási engedélyt. Házalni csak a házalásról szóló törvény és rendelet által megengedett árucikkkel lehet. Szerbiában és Montenegróban a tarisznyás vándorkereskedés csak az országban készült háziipari cikkekkel folytatható. Szerbiai és montenegrói lakosok ezeken a területeken kívül is kereskedhetnek, de csak a lakóhelyük főispánjától nyert engedély alapján. Ezek kötelesek tíz napon belül jelentkezni az engedély láttamozásáért az illető terület hatóságánál. Ugyanez vonatkozik a házalókra, akik a régi Szerbia területére mennek át. Az engedélyek kifejezetten hangsúlyozzák, hogy csak a törvényben megengedett árucikkkel üzhető házalás.

Minden eddig kiadott engedélyt a rendelet kihirdetésétől számított két hónapon belül a legszigorúbb revízióknak kell alávetni és minden olyan engedélyt, amely ellenkezik e rendelettel és az érvényes előírásokkal, el kell kobozni és a további házalást azonnal megtiltani. E rendelet életbelépte után törvényellenesen kiadott engedélyeket a házalókról elkobozzák és a miniszterium eljár az ilyen engedélyek kiállítását ellen.

A gázgyárak kokszebehozatali vámjának leemelését követelik. Becskerekiről jelentik: A jugoszláv gázgyárak, amelyek augusztus tizenötödikén kartellbe léptek akciót indítottak, hogy a gázkoksza nagy behozatali vámot vessenek ki. A becskerekli kereskedelmi és iparkamara ezzel kapcsolatban felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszteriumhoz, amelyben kimutatja, hogy a gázgyárak követelése jogtalan, miután a hazai kokszttermelés az ország szükségleteinek csak egy negyedét fedezi.

Bácska-Palánka gazdasági körei a palánka-illóki állandó hid érdekében. Noviszadról jelentik: Bácska-Palánka gazdasági és társadalmi körei már régóta sérelmezik, hogy a palánka-illóki hajóhid eltávolítása óta el vannak vágva a Szerémségtől, ami a palánkai gazdasági életnek nagy károkat okozott. Ezért széleskörű mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy a két város ismét hiddal kapcsolatosok össze. Ezügyben vasárnap Palánkán dr. Dimitrijevic Sándor, palánkai ügyvéd elnökletével élénk látogatott értekezlet volt, amelyen Palánka, Illók és a környékbeli községek minden számottevő tényezője részt vett és amelyen egy állandó dunai hid létesítése érdekében teendő lépéseket beszéltek meg. Az értekezleten meghatározták, hogy külföldi hídépítő vállalatokkal lépnek érintkezésbe, amelyeknek hosszabb időre átengednék a hídvámszedési jogot, ha az építő állalat a hidat felépítené és annak költségeit finanszírozná. A hid az engedély idő letelte után Bácska-Palánka tulajdonába meene át.

— **Beruházási program Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: Dr. Englisch pénzügyminiszter kimerítő beszédében ismertette a pénzügyi kormányprogramot. Ez a program — mondotta a pénzügyminiszter — valutaprogram és e problémák kiindulópontja a valuta stabilizálása. Emellett szükségesnek mutatkozik az államgazdaság átépítése. Az állami vállalatok közül az államvasutaknak kétszáz millió korona tiszta hasz-

nuk volt és hatszáz millió kölcsönt kellett felvenniük beruházási célokra. Szükséges, hogy ez az intézmény ne ruházzon be kamatokat emésztő kölcsönpenzen. Eppen ezért nem követeljük tőle azt, hogy tiszta hasznot mutasson ki. A vasutaknak még a szállítványozási adóból százötven millió koronát juttatunk. A vasutak csak ennek az összegnek az erejéig fognak beruházásokat végrehajtani és nem vesznek fel több kölcsönt. A beruházások emelkedni fognak, ami fokozatos olcsóbbodást fog maga után vonni. A jövő évi költségvetés aktív. A költségvetés egyensúlyának helyreállítására messzemenő takarékosági intézkedések szükségesek. Ebben az évben több mint háromszázhetven milliót törlöttünk. Az állami kiadásokra bizonyos kulcsot kell találni, ugyanigy a tartományok és kerületek kiadásaira is a gazdasági élet racionalizálása érdekében: ebben kell a közigazgatási reform gyakorlati végrehajtását keresni.

— **Országos vásár Szubotícán.** Szubotícán szeptember 5. és 6-ikán fogják megtartani az utolsó őszi országos vásárt. A vásárra minden vészmentes helyről felhajthatók állatok.

Felszámol a noviszadi fésű- és gombgyár. Noviszadról jelentik: A noviszadi fésű- és gombgyár legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy felszámol és megválasztotta a felszámoló bizottságot.

SPORT

NOVA-PALÁNKA:

Nova-Palánka—Szubotical Vasútgazgatóság 3:1 (2:0). A Vasútgazgatóság részéről jók voltak Matkovic és Hegedüs.

VRBASZ:

ZsAK (Szubotica)—Vrbászi SC 3:1 (1:0). Barátságos. Durva játék. A gólokat Roglics, illetve Kovács lőtte. A ZsAK-ban jó volt Bence, Budanovic II. és Roglics, a VSC-ben Hauslohner I., Kratz és Elszász Bíró: Priboj.

Hirzer nem marad Budapesten. Budapestről jelentik: Az MTK-nak Hirzerrel folytatott tárgyalásai nem vezettek eredményre. A kiváló magyar csatár visszatér Olaszországba és tovább játszik a torinói Juventusban.

A prágai Spárta Amerikában. A prágai Spárta első mérkőzését szeptember 5-ikén játssza le Newyorkban, amikor is egy ottani kombinált csapat lesz az ellenfele. Szeptember 11-ikén a Brooklyn Wanderers-el, Konradék csapatával kerül össze a prágai bajnokcsapat.

KINTORNA

A férj későn jön haza. A feleség felébred álmából s megkérdezi.

— Hány óra van?

— Egy óra...

Ebben a pillanatban az óra háromat üt.

A férj elkéseredetten odaszól:

— Jól van, jól... Már én megmondtam, hogy egy óra, felesleges ezt háromszor ismételn.

— **Mit gondolsz, édesem —** kérdi az énekesnő a barátjától — **hogyan volna jobb, ha az énekem befejezése után táncolva, vagy lassu lépésekkel távoznék a színpadról?**

— Szaladni nem tudsz? — kérdi a barátjától.

— **Főur! —** kiált indulatosan a vendég az étteremben — **miféle étel ez, amit felétálnak nekem. Küldje azonnal a vendéglőst.**

— **Sajnálom, nem küldhetem.** Most ment ebédelni ide át a másik vendéglőbe.

— **Frickém, nézd, itt van egy négylevelű lóhere.** Ez azt jelenti, hogy megházasodsz.

— **Ugy? Azt hittem, hogy szerencsét jelent.**

A vándorcirkusznak van egy tigrise is. A cirkusz bejárata előtt kifüggesztett

plakáton ez áll: **»Itt látható a bengáli tigris, négy méter hosszú, százkilencven kilogramm nehéz.**

Jön Pollák, megáll a bejárat előtt és átböngészve a plakátot, odaszól az ajtónálállónak:

— **Ez a tigris nincs négy méter hosszú és százkilencven kiló.**

— **Ugy? —** mondja az ajtónálló — **itt van a kulcs, menjen be a ketreche és mérje meg, ha nem hiszi.**

*

Három kereskedő konkurrál egymással. Az egyiknek akad egy jó ötlete és kiakaszt egy táblát:

»Tíz százalék engedmény.

A szomszéd kereskedő is erre kiakaszt egy táblát:

»Husz százalék engedmény.

A harmadik kereskedő, akinek az üzlete a két konkurrens cég között van, szintén kifüggeszt egy táblát:

»Itt van a bejdrat.

TŐZSDE

Zürich, aug. 31. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 15.15, London 25.1425, Newyork 518 egynyelcad, Brüsszel 14.40, Milanó 16.85, Amszterdam 207.50, Berlin 123.35, Bécs 73.20, Szófia 3.65, Prága 15.35, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.55.

Zagreb, aug. 31. Zárlat: Páris 165.50—167.50, London 275—276.20, Newyork 56.46—56.76, Brüsszel 156—158, Genf 1094.25—1098.25, Berlin 1349.50—1353.50, Bécs 799—803, Prága 167.67—168.67, Triest 184.15—185.35.

Beograd, aug. 31. Zárlat: Páris 165, London 275.60, Newyork 56.64, Brüsszel 160, Genf 10.96, Milanó 183.65, Berlin 13.57, Bécs 800, Prága 168.15.

Szentl gaborárak, aug. 31. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 260 dinár. Tengeri morzsolt 145—150 dinár. Csöves, tengeri 50 dinár. Zab 125 dinár. Árpa 140—145 dinár. Sörárpa 160 dinár. Obab 120—125 dinár. Ujjab 150—155 dinár. Rozs 150—155 dinár. Köles 100—110 dinár. Heremag 2150—2160 dinár. Muharmag 110—120 dinár.

Szombori terménytőzsde, aug. 31. Buza bácskai 250—255, szerémségi 252.50—257.50, bácskai 76 kg. 260—265, tiszai hajó 76 kg. 260—265, Bega hajó 255—260. Rozs bácskai 71—72 kg. 165—170. Zab bácskai 135—140. Árpa 62—63 kg. 145—150. Árpa 63—54 kg. 155. Árpa tavaszi 165—170. Kukorica bácskai, bánáti 155—160. Irányzat nyugodt. Forgalom: 36 vagon

Budapesti gabonatózsde, aug. 31. A határidőpiacon az áruinálát folytatódott, a kereslet azonban minimális, úgyhogy az áru csak árengedménnyel talált elhelyezésre. A legnagyobb áruvesztéseget a szeptemberi buza szenvedte, de olcsóbbodott a rozs is. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza szeptemberre 353, zárlat 352—353, októberre 364—368, zárlat 364.5—365, márciusra 395, zárlat 395—396, májusra 399—402, zárlat 399—400, magyar rozs októberre 245—249, zárlat 245—246, márciusra 270—272, zárlat 269—270. A készáruipiacon is megcsappant a forgalom, az irányzat lanyha, csak a tengeri szilárd. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 342—362.5, rozs 230—235, árpa 206—220, zab 192—210, tengeri 265—267.5, repce 540—560, korpá 160—162.5.

Csikágól gabonatózsde, aug. 31. Buza szeptemberre 132.625, buza decemberre 135.875, buza májusra 140.74. Tengeri szeptemberre 75.25, tengeri decemberre 81.5, tengeri májusra 87.375. Zab szeptemberre 36, zab decemberre 40.125, zab májusra 44.5. Rozs szeptemberre 95.5, rozs decemberre 100.5, rozs májusra 106.25.

Newyorki gabonatózsde, aug. 31. Buza őszi vörös 143.625, buza őszi kemény 148.125. Tengeri 87.25. Liszt 650—700. Irányzat búzánál és rozsnál tartott, tengerinél alig tartott.

NYILTTÉR

Özv. Pressburger Ferencné a maga, gyermekei és az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti, hogy hőn szeretett férje

PRESSBURGER FERENC

59 éves korában váratlanul elhunyt. Drága halottunk földi maradványait f. évi szeptember hó 1-én délután 3 órakor helyezzük örök nyugalomra a topolai izraelita sírkertben.

Bácska-Topola, 1926. augusztus 31.

Özv. Pressburger Ferencné és családja

7807

Figyelem!

Használt tankönyvek féláron!

ISKOLAKÖNYVEK gimnáziumi, polgári, tanítóképző intézet és kereskedelmi akadémia számára és TANSZEREK legolcsóbb beszerzési forrása

VIG könyv-kereskedése

7802

Felhívás

Kérjük a palicsi Strand-fürdő látogató-közönségét, hogy a nálunk megőrzés végett hagyott ruhákat átvenni szíveskedjenek.

7798

Tisztelettel a Főkabinosok

Meghívó

A III. körű Temetkezési Egyesület f. évi szeptember hó 8-án délután az Ipartestület helyiségében 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az összes tagtársak és kedvezményezettek ezennel meghívotnak.

Szobotica, 1926. augusztus 31.

Tárgysorozat: 1. Az eddigi vezetőség lemondása.
2. Új vezetőség választása.
3. Az egyesület fuzionálása és az alapszabályok módosítása.

A Vezetőség.

7805

OLCSÓ HÉT!

PRIESNER Rudićeva ulicai UJ ÜZLETÉBEN

Férfi gyapju kalapok minden színben 58 D.-től	Férfi és leányka iskola cipők 35 D.-től
Gyermek és fiú kalapok 35 D.-től	Gyermek patentharisnyák 6 D.-től
Férfi ingek 50 D.-től	Ridikülők 18 D.-től
Harisnyák 8 D.-től	Olcsó nagy választék női harisnyákban, keztyűk és téli trikó árukban.
Selyem nyakkendők 20 D.-től	
Zsebkendők 4 D.-től	

Jó árut — olcsón — csak nálam vehet! NÉZZE MEG A KIRAKATAIMAT.

Rövidáru-, uri- és női divatáru szakmabeli segédek, 22-30 év közötti korban, szerb, magyar és német, esetleg román nyelv-ismerettel rendelkezők felvételnek a Népbank rövidáruosztályában Velikibecskereken 7787

Háromezer öl keményfa

főleg tölgyfa, első-másodosztályú hasáb, valamint dorong és prigli Szávához kihordva, hajórakományokat azonnal szállít

Mitrovačka paropila d. d. Sr.-Mitrovica

7610

7186—1926. szám.

Hirdetmény

A szociálpolitikai miniszter ur 1926 július hó 29-ikén kelt 167—IV. sz. rendeletével 1926. évi augusztus hó 1-től a biztosított napszámból 0.5 százalékról 0.3 százalékra szállította le 1924. évi augusztus hó 12-ikén kelt 49—IV. sz. rendeletével megállapított munkáskamarai adót.

A munkáskamarai adót csak azon személyek fizetik, akik a VI-tól a XVIII-ig munkáosztályba vannak sorolva. Az adó a különböző osztályokban a következő:

VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
0.10	0.12	0.14	0.17	0.21	0.25
XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.
0.30	0.36	0.43	0.52	0.61	0.72
XVIII.					
0.86					

dinár hetenként.

A munkáskamarai adót a munkaadó köteles fizetni, de jogában áll azt teljes egészében alkalmazottja keresetéből levonni.

A munkáskamarai adó leszállítása alkalmával a munkásbiztosító pénztár zagrebi központja táblázatot adott ki, amely a járulékokra és törvényileg engedélyezett levonásokra vonatkozik. A munkaadók a táblázatot alulírt pénztárnál darabonként egy dinárért szerezhetik be.

Kerületi Munkásbiztosító Pénztár
Novisad és Szubotica

7789

11175 sz. adm. 1926.

Árlejtési hirdetmény

Senta város a Kralja Aleksandra uccában régi kőburkolat helyébe 15 cm. vastag beton alapon 21—10—8 cm. méretű keramitból mintegy 7000 m² kocsut burkolatot szándékozik létesíteni. Felhivatnak ennél fogva mindazok, akik ezen keramit utburkolat készítését elvállalni szándékoznak, hogy írásbeli ajánlataikat f. évi szeptember hó 8-án d. e. 11 óráig Senta város építészeti hivatalához nyújtsák be. A fizetési feltételek, valamint a teljesítendő munkálatra vonatkozó bővebb felvilágosítás a városi építészeti hivatalban nyerhető.

Senta, 1926. augusztus hó 27.

7764

Polgármester.

11175 sz. adm. 1926.

Árlejtési hirdetmény

Senta város a Kralja Aleksandra uccában a kocsut burkolatot újból szándékozik elkészíttetni, mely munkálatához 30.000 drb. gránit kockára vagy 600 m³ idomított bazaltkőre van szüksége. Felhivatnak ennél fogva mindazok, akik ezen kőszállítást elvállalni hajlandók, hogy írásbeli ajánlataikat f. évi szeptember hó 8-án d. e. 11 óráig Senta város építészeti hivatalához nyújtsák be.

A fizetési feltételek, valamint a kőszállításra vonatkozó bővebb felvilágosítás a városi építészeti hivatalban nyerhető.

Senta, 1926. augusztus hó 27.

7765

Polgármester.

Zsák, zsinog, ponyva és kötélárak

Kárpitos kellékek, butorselyem, moquette, butorszövet, matracgádlí, afrique, lószőr, pehelytollpótló stb.

Szőnyeg és hnoleum óriási választékban

Lópokrócok, úti, teveszór és finom ágytakarók

Ponyva kölcsönző intézet

Weitzenfeld és Társa Subotica

Detail: Városi bérpalota. — Telefonszám 192.
Engros: Wilsonova ulica. — Telefon 190.

30 éve fenálló női kalapüzletemet a nagy házbér miatt kénytelen voltam áthelyezni

Kralj Aleksandrova ulica 1. szám alá

az udvarban (Leibach-ház, balra az udvarban, volt Bácsmegeyi Napló nyomdája.)

Megérkeztek nagyon szép újdonságaim! Gyönyörű kalapok raktáron. — Rendelések és átalakítások gyorsan és pontosan elkészíttetnek a legolcsóbb áron. Gyermekekre készíttéssel is foglalkozom.

Kérem a b. hölgyközönség pártfogását

Fekete Karolina

7659

Telivér lóárverés

Dungyerszky Gedeon csebi ménéséből az alant felsorolt számfeletti telivérek kerülnek árverésre szeptember 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a novisadi lóversenyterén:

Lady Boby 1916. kanca, angol import King Propster—Bobette Persimon-tól

Elaté I. 1914. kanca, angol import Lorelo—Mamelas Savenna-tól

Elaté II. kanca, angol import Grand Spion—Elaté I. Lorelo-tól

Drága 1922. kanca Lord Arcy—Mindenem Morpeth-től

Klaris I. 1921. kanca Furcsalegény—Klaris Arcadian-tól

Nevenka 1920. kanca Borax—Mary Agnes

Siroce 1923. kanca, angol import Dibs—Merilighth Fruisquin-tól

Azután 1915. mén Falb—Azértis Dünüre-től

Vuk 1920. mén, a napagedli ménésből Percy—Wunderlich

Ceb 1923. mén Royal Igle—Csobolya Styx-től

Tango 1923. mén Royal Igle—Bolygótüz Doria-tól

Fanyboj 1920. mén Furcsalegény—Bolygótüz Doria-tól

Kanca, elletett 13/III. 1925. Azután—Elaté I. Lorelo-tól

Kanca, elletett 9/IV. 1925. Azután—Fine Mouche Childwick-től

A telivér-árverés után eladásra kerül 16 darab különböző koru félvér kanca és herélt!

Nem jelenik meg többé a VILÁG

de nagy reggeli újság lett a Magyar Hirlap

Magyar Hirlap

az ára mégis csak 3 dinár, vasárnap 4 dinár. Előfizetési ár havonként 70 dinár.

Jugoszláv fűbizományos:

„LITERÁRIA“

Könyv és Hirlapterjesztő Vállalat Mavró Heumann Subotica, Karadjordjev trg 12.

Makulatura

(újságpapíros)

kb. 20 métermázsra, azonnali szállításra

KAPHATÓ

Minerva r. t. Subotica

Zmaj Jovin trg 3.

Teljes kiárusítás!

MORAVIJA R. T.

kötött, szövött, konfekció és harisnyagyár

BEOGRAD

leszállított árak

50%

Óriási választékban kötött konfekció.

owerek, bluzok, sálak, stb., nők, leánykák és fiúk részére mindenféle nagyságban

Ha nincs is most szüksége árura, azért vegyen, mert ilyen alkalma többet nem lesz. — Ruhák, kabátkák, mellénykék poul-

1926. NOVEMBER 1-IG LERAKATUNKAT LIKVIDÁLJUK

csak subotica i lerakatunkban

ALEKSANDROVA ULICA 13. KORZÓ

Diákok szüleinek!

Középiskolai magán- és rendszeres tanulóknak!

A Hajdukovié magángimnázium, amely véglegesen a Njeguševa ul. 47. alá költözött, tanárai a nyári kurzust kiváló eredménnyel befejezték és megkezdődött a tanulók beiratkozása a gimnázium 2 osztályának tantárgyaiban való előkészítésre. Az új kurzus előadása szeptember 20-án kezdődik.

Az iskolában a következő nappal és esti kurzusok vannak:

1. Magántanulóknak, akik magánúton óhajtanak egy vagy több gimnáziumi osztályt elvégezni, hogy elvesztett iskolaéveket pótolhassanak.
2. Magántanulóknak, akik valamilyen oknál fogva nem szertek iskolai kiképzést és erre most szükségük van. Továbbá olyan magántanulók, akik állami vagy egyéb szolgálatban vannak és kellő iskolai képzettség hiányában előmenetelük nincs biztosítva, egy évi kurzussal több osztályból is vizsgázhatnak.
3. Rendszeres tanulóknak, akik valamilyen osztályban megbuktak, vagy betegség és egyéb ok miatt nem végezhettk be az iskolaévüket, az elvesztett iskolaévet ebben a gimnáziumban pótolhatják.
4. Rendszeres tanulóknak, akik valamilyen szakiskolát végeztek, de gimnáziumi végzettségre van szükségük, nagyon rövid idő alatt gimnáziumi bizonyítványt nyerhetnek.

Minden tanuló, iparos, tisztviselő, akinek valamilyen ekből gimnáziumi bizonyítványra van szüksége, ezt rövid idő alatt megszerezheti.

Minden tanuló a kurzus végétől állami tanárokból álló bizottság előtt vizgászik és ennek az intézetnek bizonyítványal egyenrangúak az állami gimnáziumok bizonyítványával.

Csak kiváló és képzett tanárok működnek és így minden szorgalmas tanulónak a sikeres végzettségét garantáljuk.

Az intézet felszerelése kiváló. Az iskola már évtizedek óta fenn áll. A feltételek nagyon kedvezők. Katonák és kishivatalnokok felárát fizetnek. Vidéki tanulók lakásáról és ellátásáról is gondoskodik az intézet és a tanulók állandó felügyelet alatt vannak.

Részletes felvilágosítással szolgál és beiratást eszközöl mindennap

D. Popović Beograd, Njeguševa ul. 47.
(a Slavija mellett) Telefon 16-63.

7804

Starakanjičan Jóforgalmu vendéglő

egy fáncteremmel és vendégszobákkal eladó és azonnal átvehető. 7795

Cím: BEOGRAD-SZÁLLÓ Starakanjičan

Művelődési

állást keres 35 éves fiatal asszony, ki a hástartás minden ágában jár, ajánkozik magányos utamból (Novisadon kívül bárhol) — Cím a Bácsmegyei Napló noviszádi kiadéhvatalában.

Hölgyek figyelmébe!

Megérkeztek a legújabb párisi és bécsi modellek. Alakítások jutányos áron

Hajn Rózsina

Stotus Viatora alleo. Főposta mellett. 7800

Minden gyáros, iparos és kereskedő járattja az ötven esztendő

MAGYAR KERESKEDŐK LAPJÁT

Előfizetési díj félévre 50 dinár. Megrendelhető a Bácsmegyei Napló útján vagy a kiadóhivatalnál BUDAPEST V., Sas-u. 13.

Elsőrendű érdeke minden hajadon leányak és fiatal férfinek hogy beiratkozzék a

NADA

belgyógyászati és szexuális gyógyászati játékokat 20.000 dinárig terjedő segélydíjat illetmény alapján a Városi Takarékpénztár Szeptember 1-vel kezdődő hűségdíjakkal már alapszabály szerinti érvényességgel bírnak. Új helyiség: III. kör, Sudarović ul. 52. NADA Közhatalnok Gyógyászati

I-a RETORTA FASZÉN

métermázsánként és kg-os csomagolásban legolcsóbb áron kapható Markovits Józsefnel Sombor Bapka Kaderavljović 35.

VADÁSZOK!

A vadászlögyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek. Kérjék a legújabb, nagy képmű fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN SUBOTICA

vadászfegyver és löszerek nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legújabb felszerelt vadászati szaküzlete Vadászfegyverekért írásban jótállást vállalunk Óriási raktár. Óriási választék. NAGYBAN. KICSINYBEN. Tegyen egy próbavásárlást. VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDHÉNY Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyük, előrangú legyvermester vezetés alatt áll. Felvitásainkért teljes garanciát vállalunk

Elsőosztályú zenecsald érkezik Prágából

a noviszádi „Srpski Kralj” szállodába. Ez a zenekar, mely több világvárosi szállodában nagy sikerrel hangversenyzett, az egész szezonban, jövő év májusáig marad a „Srpski Kralj” szállodában.

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDÓ SUBOTICA BEGRAD UL. 19. TELEFON 436. Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és csokoroláspapírzacskókat. Kérjék a katalógust és árjegyzéket.

„PÁRIS”

KALAPUJDONSÁGAI a legnagyobb igényeket kielégítik SZENDI JOLÁNKA Szabolcs, Páris-utca 9.

Eladó

jókarban levő 8-as számú 220-500 Gauss hengerzék Varga Mihály és Tsa Páris-utca 9.

Előnyöndű

legújabb rajzokkal felszerelve először az állított Blajer Márk I. Jugosl. Műanyagda Berendezési Gyára BENTA

Nea-Crem

legmegbízhatóbb ar- és kézápoló KÖRÖM-GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Keresek

a beltéren vagy Pálicson, 2 szoba esetleg előszobás lakást mellékhelyiségekkel — szonátra Cím a kiadóban „S” jellege alatt. 7622

Keresek

a beltéren 2 szoba előszobás lakást, konyha nem fente. Címeket a kiadóba kérek. 7622

Existencia

Jómagas iparvillát oiköltés miatt eladó. 452 Érdeklődés: VOJVODINA 160,000 jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK! 25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓL VANNAK IZMOLVA! ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ARJEGYZÉKET.

BRACAGOLDNER EGYSZEMÉNY FABUTORIUS REZARUGYAR SUBOTICA FELIRATTAL VASPROLION JÉGSZEKRÉNYV

Vas- és fémbutorokat

vaságyakat angol rézágyakat éjjeli rézágyakat mosdókat székrényeket pléhágyakat fogasokat Fabutorokat íróasztalokat, székeket, jégszekrényeket Gyermekkoscsikat a legegyszerűbbtől a legfinomabbig Kályhákat, takaréktűzhelyeket folytonógók, chamottirozó, egyszerű emailrozott kivitelben Mindennemű kereskedelmi öntvényeket, email-táblákat (utcanévek, házszámok, cégtáblák) a legtökéletesebb kidolgozásban és legolcsóbban gyárt és szállít L. P. N. Zadruga Ratnih invalida Hadirokkantak Termelési Szövetkezte Zemun Főszek: ZEMUN, Želj. Privozna cesta 18. (volt dehányraktár) Filiala; ANTON KOBI Beograd, Kozmajska 30

KORZÓ MOZI

Szerda—csütörtök!

Douglas Fairbanks

Második világattrakciója, melyben a kőborovagok kalandjai bámulatraméltó pazar rendezésben kerülnek színre

ROBIN HOOD

(ERDŐK ÓRIÁSA)

Mindkét rész egyszerre. Douglas Fairbanks fogalom! — Douglas Fairbanks attrakció! Rendes helyarak! Kibővített zenekar!

Eseti előadás kedvűkben idő esetén a KERTÉSZBÁZÁR ÉRTÉKES ÉRTÉKESÉSEI MIATT LIFKA MOZI ÁTÁLLÍTÁS MIATT

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbelég mellékelendő.

Több évi gyakorlatlalt rendelkező tisztviselő lehetőleg gabona és malomszakmában keres pénztárnoki, raktárnoki vagy átvevői állást. Bővebbet dr. Szántó Miklós Szombor. 7791

Jó munkás borbélysegéd állást keres. Cím: Petar Simić Bočar. 7797

Elmenne Fordson-traktorok kezelésében jártas két géplakatos segéd nagyobb uradalomra. lehetőleg húzatosabb időre. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba Szorgalom jellegre kérnek. 7776

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy uri divat szabóüzlet elhalálozás miatt jó fogalommal a főútcán. Joso Peić aventura Subotica. 7373

Gummiradlis könnyű hirtő fődeles. kitünő karban eladó. Sefčić, Palke.

Autó Zebra 2 üléses. használt, jó állapotban eladó. Tűzés miatt utányos árban eladó. Megtekinthető Wollner Garage Novisad Željencička 20. 7694

Legjobb minőségű fehér és sárga **FOGAKAT** mindenki számára, legmegbízhatóbb garancia mellett készítenek. Tartós fogtömés. Érzéstelenített foghúzás. **Dent. SCHÄFFER GÉZA** Subotica Kr. Aleksandrova u. 15. Vasúti parkkal szemben. Kétfelirés sarokház. **Videkiek aznap lehetőleg kiélegítetnek.**

Eredeti párisi és bécsi kalapmodelljeim megérkeztek s a t. hölgyközönség rendelkezésére állanak. Kérem azoknak szives megtekintését **POGÁNY kalapszalón** Trg Fra Joše 15. (Hitelbankkal szemben)

FOGLALKOZÁS

Intelligentes Kinderfräulein dass auch in der Wirtschaft mithilfs zu zwei Kindern von 3 und 5 Jahren wird per Mitte September aufgenommen. Anträge mit Lichtbild zu richten an Frau Anna Freundlich Osijek, I. Relkovičeva 7. 7747

Perfekt szakácsnőt keresek szept. 1-re. Érdeklődni lehet dr. Törökvilá. Palić. 7355

Iskolászvermekek német nyelven való szakzerű tanítását elvállalom. Cím a kiadóban. 7625

Középiskolát végzett leányt gyógyszerész tanítóriumba felvesz. Szt. Rókus gyógyszerész. Német nyelvet bírók előnyben. 7725

Fiatal szexedet és egy kifutót keres. Drag. Li. Jovanović. Cara Dušana 8. Subotica. 7686

Mosó- és vasalónő házakhoz ajánlkozik. Mósást és vasalást otthon is vállal olcsó áron. Cím: Kalmár Józsefné Bajai szőlő 10. 7663

Könyvelői vagy pénztárnoki állást keres fiatalember öt éves praksissal azonnali belépésre. Kivánatra személyesen jelentkeznek. Megkereséseket kérem »Könyvelő« jellegre a kiadóba. 7709

Társ kerestetik egy rentabilis üzlethez közreműködéssel és némi készpénzzel. Josip Peić kereskedelmi és bizományos ügynöksége Subotica I. Paie Kujundžičeva 7338

Vállalok: könyvlefejtést, mérlékészítést, elhanyagolt könyvek rendezését, a könyvtárak gyakorlati tanítását, peres ügyekben könyvszakértői munkákat. Borbély L. magán- és bírósági szakértő. Novisad, postafiók 75. 7469

Fototechnikus, ki a szakmájában teljesen járatos. szept. 15-re állást keres. F. Fuhrman Szombor. Sv. Djordje trg 2.

Mérlegképes könyvelő, magyar és német levelező azonnali belépésre állást keres Levelek »Gononaszakma« jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 7713

Tanulófiu felvétetik Marričić és Janković könyvkereskedésében. Belépés azonnal. 7766

Belegzondozónő állást keres. Cím a kiadóban. 7775

Szakképzett kertész állást keres októ. 1-re. Cím Postafiók 5. 7782

Fiatal németül tudó urilány házikisasszonyi vagy idősebb urnő mellé állást keres. Éves bizonyítványokkal rendelkezik. Cím »Jó otthon« jellegre a kiadóba. 7777

Házvezetőnőnek meg kellene idősebb szorgalmas izraelita nő éves bizonyítványokkal. Fischerné. Novisad, Futoški put 30. 7648

NAPTÁRÁRUSITÓK FIGYELMÉBE!

A KÖZKEDVELT **MINERVA** 1927. ÉVRE 1927. ÉVRE

NAPTÁRAK

SZEPTEMBER HÓ FOLYAMÁN MEGJELENNEK SZÉTKÜLDÉS AZ ELŐJEGYZÉS SORRENDJE SZERINT

- MAGYAR NAPTÁR VII. évfolyam
- Jézus Szent Szíve Naptár
- Gazdák Naptára
- Petőfi Naptár
- Kis Naptár

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT! KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

ISKOLAI KÖNYVEKET

ÉS MINDEN MÁS TANSZERT A LEGOLCSÓBBAN AJÁNL

„JEDINSTVO“

államilag jogositott könyvkereskedés Subotica, Karadjordiev trg 8. szám. - Telefonszám 7-44

Jóhangu keresztúros zongora, gyönyörű antik képek, eladók. Cím a kiadóban. 7749

Vadonatui, még használtan 7 HP nyersolajmotor és egy új fagegnélkülőesztergabad olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7770

Jól bevezetett éleli üzletteljes berendezéssel más vállalkozás miatt olcsón átadó. B. Strifei, Bijelovar Prilaz 3. 7746

Nagyon szép foszított állpárnák kilószámra is eladó. Cím a kiadóban. 7151

Vojvodina legelőkelőbb jóméneteli kávéháza családi okok miatt sürgősen eladó. Ügyzőköket díjazok. Cím a kiadóhivatalban. 7792

KÜLÖNFÉLE

Az SHS királyság összes iskoláira engedélyezett kath. hittankönyvek olcsóan, magyar és német nyelven. »Vezérszillag« ifiúszági imakönyv a Szent Antal-nyomdában kaphatók Subotican. — Viszont-eladók nagy engedmény. 7759

Női korlátülés Roschason két napjára kiadó. Zlataričeva ul. 9. 7750

Nérbeadnám több évre 42 és 32 hold földemet szállásokkal együtt. Víz hánvó János. Vrbica (Banat). 7745

Beiratkozások a szubotcai női ipariszkolába szeptember 1—5 között tartanak. Kralia Aleksandra 13. III. emelet. d. e. 8—12, d. u. 3—5. 7743

Mittler hölgyfodrász szalonjában vannak csak a legjobb férfi munkaerők, kik ondolációban első rangnak és bubi hajvágásban speciaisták. Hímes-tészetet és parók készítéseket garanciával mellett vállalok. Ki is kiszolgálásban részeseülni akar, az csak Mittler szalonba megy. 7615

Varrógéjavítás. Ujjonnan felszerelt és elsőrangú szakember vezetésével levő műhelyünkben elvállalunk mindennemű varrógéjavítást legújtanvosságban és iótállás mellett. Singer varrógépraktár. Subotica. Halpiac. 6955

Butorozott szoba főterem egy vagy két uraknak részére szept. 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 7799

Két diákot 13—16 évesig teljes ellátásra vállallnék. Cím Masaričkova 32. 7778

Ne mulassza el az alkalmat. Női kiegészítők finom borból 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendő 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinár. Jó minőségű férfi zokni 1 dinár. Gyermekeknek 3 dinár. Duplán varrot szandál minden számban. Vukčević János (Volks Bazar) Radičeva 3. 5883

Diáklányokat, esetleg fiatal teljes ellátásra 600 dinárért elfogad Szénást Istvánné. Senta. Andrija ulica 20. 7500

Nem létezik

szepítő, májfolt, pattanás, és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalonban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férőmunkaerők által, haifés és Innetoval, manikűr, Haiszál, szemölcs végeleges eltávolítása és soványítás villanyval.

Csinosan butorozott szobai szoba magános árban azonnal kiadó. Daje Kujundžičeva ul. 46. 7699

Emléktáblák (Jahrzeitsafeln) 50 évi kiszámításal készít a legszebb kivitelben és a legpontosabb kiszámítással Wetsz Mór. Subotica. Jugovičeva ul. 22. 7809

Cserébe adnám polgárista leányomat bunyóvac családhoz. Cím: Michael Rill Kanaja 345. 7808

Diákot vagy diáklányt a jövő tanévre ellátásra elvállalok. H. Massarykova ul. 22. 7806

Teljes ellátásra felveszendő uricsalád két fiatalembert vagy diákot akiket dímentesen tanítana nyolcadikos gimnazista Fischer. Sudarevičeva 8. 7810

Hová? Sietek Eisler Izsóhoz. Csodaszép női felöltők érkeztek, csupa módellek! És ott olyan olcsón lehet vásárolni férfiruhát és télikabátokat is, mintétkutáni ruhát pótol. Legjobban csak Eisler Izsónál vásárolhat. Barátok temploma során. 7773

A kávé akkor jó, ha friss!

Naponta frissen pörkölt kávé a kapubejárati alatt is kapható.

SUGÁR MANÓ

cég. Subotica.

Bednárz-kertész (Sztara-Kaniža) őszi árigyéke megjelent és kivánatra bérmentve küld. 7795

Butorozott szoba kiadó. Vilsonova ul. 34. 7793